

JAIN KRANTI

જ્ઞાન ક્રાંતિ

Vol. 12 | Issue 7 | Mumbai | November - 2021 | Price Rs. 25/- | Pages : 28

એકની
અનેક
વિચારધારા

બને
અનેકની
એક
આચરણધારા

શાસે શાસે સમ્યક્ ભાવ

સંયમ એટલે શું હોય ?

જ્યારે વિચારો સમ્યક્ થઈ જાય, વચન સમ્યક્ થઈ જાય અને વર્તન સમ્યક્ થઈ જાય એને 'સંયમ' કહેવાય.

વિચાર, વચન અને વર્તન ત્યારે સમ્યક્ થાય, જ્યારે ભાવો સમ્યક્ થાય.

સંયમ ગ્રહણ કરવામાં, સંયમની આજ્ઞા મળવામાં કદાચ મોડું થાય

પણ સંયમના ભાવોમાં તો આજથી જ રહી શકાય છે.

દીક્ષાનો યોગ કદાચ હમણાં ન હોય, પણ સંયમના ભાવોમાં તો આ પલથી જ રહી શકાય છે.

સંયમના ભાવોમાં રહેવા માટે શું કરવાનું ?

પ્રત્યેક સ્થિતિ, પ્રત્યેક પરિસ્થિતિ, પ્રત્યેક ઘટના, પ્રત્યેક વ્યવહારનો

સમ્યકૃપે સ્વીકાર કરીને, સમભાવમાં રહેવાનું !

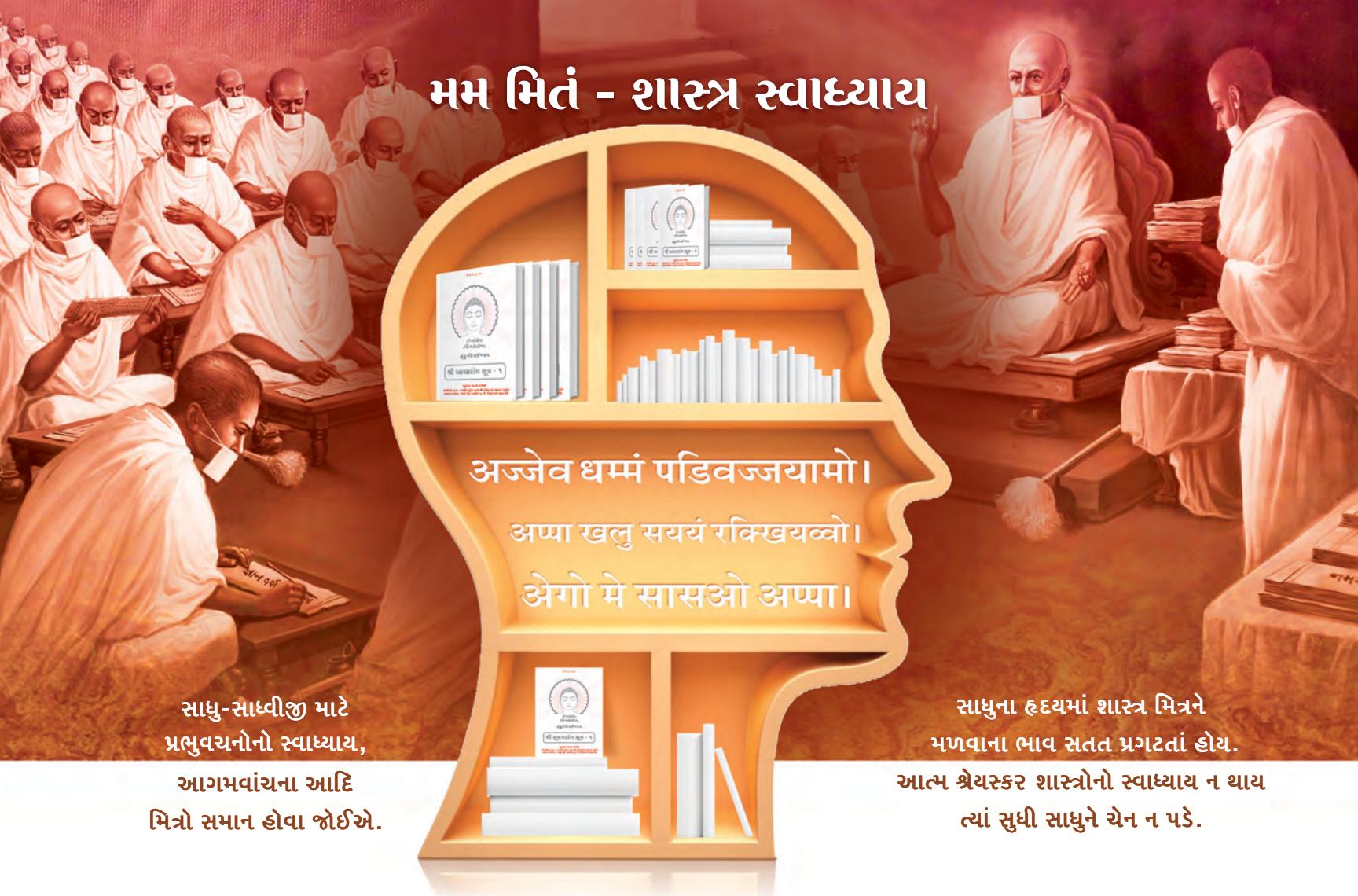
માનો કે, તમારી સાથે અન્યાય થઈ રહ્યો છે, એ સમયે તમારે યાદ રાખવાનું,

તમારી સાથે થતો અન્યાય પણ તમે કરેલા અન્યાયનું જ ફળ છે.

આ સમજ તમને સમભાવમાં રાખશે. તમારી વિચારધારાને સમ્યક્ બનાવશે.

મમ મિત્ર - શાસ્ત્ર સ્વાધ્યાય

અજેવ ધર્મં પડિવજ્જયામો।

અપ્પા ખલુ સયયં રક્ષિખયબ્બો।

ઓગો મે સાસઓ અપ્પા।

સાધુ-સૌધીજી માટે
પ્રભુવચનોનો સ્વાધ્યાય,
આગમવાંચના આદિ
મિત્રો સમાન હોવા જોઈએ.

સાધુના હદ્યમાં શાસ્ત્ર મિત્રને
મળવાના ભાવ સતત પ્રગટતાં હોય.

આત્મ શ્રેયસ્કર શાસ્ત્રોનો સ્વાધ્યાય ન થાય
ત્યાં સુધી સાધુને ચેન ન પડે.

અંતરમાં એક જ ભાવ હોય, સ્વાધ્યાય જ મારો મિત્ર !

સાધુ એ જ હોય, જેમના મિત્ર શાસ્ત્રો હોય, વાંચના સ્વાધ્યાય એ સાધુ માટે અમૃત સમાન હોય.
શાસ્ત્રોના વચનોની એક library mindમાં set હોવી જોઈએ.

અજેવ ધર્મં પડિવજ્જયામો।

આજે જ ધર્મનો સ્વીકાર કરો, હમણાં જ
ધર્મનો સ્વીકાર કરો અને પલ-પલ ધર્મમય રહો.

એક તરફ ઊંડાણભર્યો સ્વાધ્યાય થાય અને બીજુ તરફ આવા શાસ્ત્રવચનો, પ્રભુવચનો મનની libraryમાં set થતાં જાય.
પ્રભુના એક-એક વચનોની માત્ર વાંચના ન થાય, એ વચનોનું અંતરમાં એવું આલેખન થઈ જાય કે સમય-સમય પર સ્મૃતિપટ પર આવી જાય.

અપ્પા ખલુ સયયં રક્ષિખયબ્બો।

હે આત્મન્! સતત તારા આત્માની રક્ષા કર.

ઓગો મે સાસઓ અપ્પા।

મારો આત્મા એક છે, શાશ્વત છે.

'માનવીય મન'
 અનંત અવિરત વહેતી
 વિચારોની ધારાનું ઉદ્ગમસ્થાન !

વિચારોની એ ધારાનું વહેણા...
 જ્યારે અસતની દિશા તરફ ગતિ કરે છે,
 ત્યારે અનેક આત્મા માટે અનર્થ સર્જઈ જતો હોય છે.

સતની દિશા તરફનું વિચાર વહેણા...
 અનેક આત્માના કલ્યાણ સાથે 'સ્વ' કલ્યાણનું અર્થ સર્જી દેતું હોય છે.

પરંતુ...

કરોડોમાં એક એવી કોઈકની અસામાન્ય વિચારધારા જ્યારે,
 કરણા અને અનુકંપાની દિશા તરફ પોતાના વહેણા પ્રસારે છે ત્યારે,
 જગત કલ્યાણના પરમ પરમાર્થનો ઈતિહાસ સર્જી જતો હોય છે !

જગત કલ્યાણની આવી જ એક વિચારધારાને ...
 જૈનકાંતિના આ અંકમાં
 વાંચીએ... જાણીએ... વિચારીએ... અભિવંદિત થઈએ !

: FORMER EDITOR :
 SHREE RASIKBHAJ PAREKH

: PUBLISHER :
 SHREE DEEPAKBHAJ BHAYANI

: EDITOR :
 SHREE PRATIMABEN BADANI

: CONTACT :
 PARASDHAM
 VALLABH BAUG LANE, TILAK ROAD
 GHATKOPAR (E) MUMBAI - 400077
 PH: +91-22-25015152

: EMAIL :
 connect@parasdharm.org
 website: www.parasdharm.org

: JOIN US ON :
www.facebook.com/ParasdharmIndia
www.youtube.com/ParasdharmTV

Printed, Published, Edited and Owned by
 DEEPAK K. BHAYANI

Printed at
 Arihant Printing Press
 Ghatkopar (E), Mumbai - 400 077
 and
 Published at
 202, Satellite Building,
 Opp. Mistry Complex, J. B. Nagar,
 Andheri (East), Mumbai - 400 099

: SUBSCRIPTION :

LIFE TIME (WITHIN INDIA)	:	₹ 2500
FOR 2 YRS. (WITHIN INDIA)	:	₹ 500
LIFETIME (INTERNATIONAL)	:	₹ 20000
FOR 1 YR. (INTERNATIONAL)	:	₹ 2500

આપશ્શીને 'જૈન કાંતિ'ને અનુદાન આપવું હોય તો
 સંપર્ક : +91-9324808181

TO KNOW MORE ABOUT
 PUJYA GURUDEV
 CONTACT ON: +91-9860905678

જૈન કાંતિ

નિર્વાણ પંથની
ધારા
પલુ મહાવીરની
વિચારધૂર્મક

માનો પ્રેમ વિ શ્વેત બની જાય તો !

મહારાજા સિદ્ધાર્થના કુંવર વર્ધમાન...
વર્ધમાનની વિચારધારા નાનપણથી જ કંઈક
અલગ હતી. નાનપણથી જ એમના મનમાં અનેક
પ્રકારના પ્રશ્નો ઉઠતાં હતાં. કોઈ પણ દશ્ય આંખો
સામે આવે એટલે પ્રશ્ન શરૂ થઈ જાય, આવું
કેમ ? શા માટે ?

વર્ધમાન જ્યારે બાબ્ય અવસ્થામાં માતા
ત્રિશલાની ગોદમાં રમતાં હતાં ત્યારે માત્ર માની
ગોદને માણતાં ન હતાં પણ એમની
વિચારધારામાં કંઈક અલગ જ ચિંતન ચાલતું,
માની ગોદમાં સૂતા-સૂતા પણ એ વિચારોમાં
ખોવાઈ જતાં હતાં !

‘મા એક મમતાનું પાત્ર છે, મા એ પ્રેમ અને
વાત્સલ્યનો અણમોલ ખજાનો છે, આજે એ મારી
‘માતા’ છે પણ ગત જન્મમાં તો એ મારી માતા ન
હતી. દરેક જન્મમાં મારી માતા અલગ હતી.
આ જન્મમાં મારી ‘મા’ છે અને મને આટલો બધો
પ્રેમ કરે છે. મા પોતાના જ બાળકને આટલો પ્રેમ
કેમ કરે છે ? એટલો જ પ્રેમ પૂરા વિશ્વના
બાળકોને કરે તો !

જો મા એક બાળકને આટલો પ્રેમ કરે છે તો
બાળકને એમાં ભગવાનનું રૂપ દેખાય છે. જો એ
પૂરા વિશ્વને આટલો પ્રેમ આપે તો એ સ્વયં
પરમાત્મા સ્વરૂપ બની જાય !’

વર્ધમાન વિચારે છે, ‘જો હું મા થી દૂર થઈ
જાઉં, માની મમતાથી દૂર થઈ જાઉં તો કદાચ
એમની મમતા પૂર્ણ વિશ્વમાં ફેલાઈ જાય, એમનો પ્રેમ
જે મારા સુધી સીમિત છે તે વિશ્વવ્યાપી બની જાય.’

‘માની ગોદ બાળક માટે શ્રેષ્ઠ સુરક્ષિત
સ્થાન ગણાય છે, તો આત્મા માટે પરમ
આત્મા-પરમાત્માની ગોદ સૌથી શ્રેષ્ઠ

સુરક્ષિત સ્થાન હોઈ શકે.’

શું હું બધાંથી અલગ છું ?

વર્ધમાનને એના દેહને જોઈને વિચાર
આવતો હતો, ‘આ દેહ શા માટે છે ? આ શરીર
ક્યાં સુધી સાથે રહેશે ?’

વર્ધમાનને આલીશાન અને ભવ્ય મહેલ
જોઈને વિચાર આવતો, ‘આ મહેલ, એની
ભવ્યતાથી મને શું મળે છે ? એની શાશ્વતતા શું
છે ? એ મને શું સુખ આપે છે ?’ એ બાળ સહજ
ભાવે બધાંને પૂછતાં, ‘તમને આ રાજ મહેલ
જોઈને શું વિચાર આવે છે ?’ અને કોઈ કહેતું
મહેલ ખૂબ જ સુંદર છે, તો કોઈ કહેતું આકર્ષક
છે, કોઈ કહેતું સુખના સાધનોથી સમૃદ્ધ છે તો
કોઈ કહેતું રાજ વૈભવ છે.

અને વર્ધમાન વિચારતાં, મને કેમ આવું નથી
દેખાતું ? મને કેમ આવા વિચાર નથી આવતાં ?

જે હું વિચારું છે એવું બીજા બધાં કેમ નથી
વિચારતાં ? અને જે બધાં વિચારે છે, એવા
વિચારો મને કેમ નથી આવતાં ?

શું હું બધાંથી અલગ છું ? શું મારી વિચાર
શક્તિ અલગ છે ?

શું છે મારામાં, જે અન્યમાં નથી ? એક
દિવસ મારે આ secretને જાણવું જ છે !

વર્ધમાન જ્યારે નાનપણમાં મિત્રો સાથે
રમતાં હતાં ત્યારે રમતાં તો બીજા બધાં
બાળકોની જેમ હતાં પણ એનામાં બાળપણ ન
હતું. Ballને જોઈને વિચારતાં શું આ ballને
ખબર છે હું કેમ ઘડીક અહીં તો ઘડીક ત્યાં જાઉં
છું, કચારેક સ્થિર તો કચારેક કોઈની ઠોકર ખાઉં
છું....!! Ballનું ભવિષ્ય શું ? બાળકો જ્યારે
ballની, ઉછાલુણની રમત જોઈને ખુશ થતાં
ત્યારે વર્ધમાન વિચારોમાં ખોવાઈ જતાં. કોઈ

મિત્ર આવીને પૂછે, વર્ધમાન શું કરે છે ? ત્યારે જવાબ આપતાં, હું જોઈ રહ્યો છું, આ રમત, આ રમકડાં શું છે અને એમાંથી મળતી ખુશી શું છે ?

આ ball તો જડ છે. જે પોતે ખુશ ન હોય તે બીજાને ખુશ કેવી રીતે કરી શકે ? જડમાંથી ખુશી મેળવવી એ શું આપણી જડતા નથી ? મિત્રોને વર્ધમાનની ઊંડાણભરી વાતો સમજમાં ન આવતી. કેમ કે, વર્ધમાન બધાંથી અલગ હતાં.

મિત્રો વર્ધમાનની આસપાસ હતાં પણ વર્ધમાન મિત્રોની આસપાસ ન હતાં.

વર્ધમાને કેટલી મોટી વાત કહી દીધી. રમત અને રમકડાંમાંથી ખુશી મેળવવી એ શું ભ્રમ નથી ? રમત અને રમકડાં જો ભ્રમ હોય તો એ ભ્રમમાંથી સત્યની ખુશી ક્યાંથી પ્રાપ્ત થાય ?

એ પરમ આનંદ ક્યાંથી આવે છે ?

રાજમહેલમાં ખુશીના પ્રસંગમાં જ્યારે સહૃદ્ય ખુશ ખુશાલ હોય, ખુશી મનાવતાં હોય ત્યારે વર્ધમાનની વિચારધારા કંઈક અલગ જ દિશામાં હોય. જ્યારે એને પૂછવામાં આવે, કેમ તને આવા ખુશીના, મસ્તીના માહોલમાં મજા નથી આવતી ? આનંદ નથી આવતો ?

ત્યારે વર્ધમાન જવાબ આપતાં, આનંદ ! હું તો પરમ આનંદમાં છું પણ એમને સમજાતું ન હતું કે એ ‘પરમ આનંદ’ ક્યાંથી આવે છે ? શા માટે આવે છે ? અને એ વિચારોમાં ખોવાય જતાં. જો આ મનુષ્ય દેહ પરમ આનંદનું કારણ હોય તો દુનિયામાં ઘણાં બધાં મનુષ્ય છે, એ બધાં કેમ પરમ આનંદમાં નથી ? એટલે મનુષ્ય ભવ કે મનુષ્ય દેહ એ પરમ આનંદનું કારણ ન હોય શકે, તો પછી શું રાજમહેલ પરમ આનંદનું કારણ છે ? ના, ના ! રાજમહેલમાં તો ઘણાં બધાં રહે છે, એ

બધાં તો મારી જેમ ‘પરમ આનંદ’ માં નથી. કોઈ આજે ખુશ હોય છે તો કાલે દુઃખી થઈ જાય છે, જે આજે હસે છે તે કાલે રડવા લાગે છે, તો પછી આ પરમ આનંદ ક્યાંથી આવે છે ? શેમાંથી મળે છે ?

નથી એ કોઈ વસ્તુમાંથી મળતો, નથી એ વ્યક્તિમાંથી મળતો કે નથી એ કોઈ એવા વાતાવરણમાંથી મળતો, તો પછી એ મળે છે ક્યાંથી ? મારે એના મૂળ સુધી પહોંચવું છે.

મને કેમ સર્પનો ડર ન લાગ્યો ?

એક દિવસ જ્યારે વર્ધમાન મિત્રો સાથે રમતાં હતાં ત્યારે ક્યાંકથી એક સર્પ આવી ગયો, બધાં મિત્રો ડરીને ભાગી ગયાં. વર્ધમાન ત્યાં જ ઉભા છે. મિત્રો કહે છે, ભાગ ! વર્ધમાન ભાગ... એ સર્પ છે ! ભાગ ! વર્ધમાન વિચારે છે, મેં જ્યારે સર્પનું કાંઈ બગાડચું નથી તો સર્પ શા માટે મારું બગાડે ? શું મેં તેને ડરાવ્યો છે તો એ મને ડરાવશે ? ના !

બીજાને દુઃખ દેવું એ જ પોતાના દુઃખનું કારણ હોઈ શકે.

બીજાને દર્દ આપવું એ જ પોતાના દર્દનું કારણ હોઈ શકે.

વર્ધમાને ખૂબ જ પ્રેમથી એ સર્પને પોતાના હાથમાં લીધો, પ્રેમથી પંપાળ્યો અને દૂર એક સુરક્ષિત સ્થાન પર એને મૂકી દીધો, એ સર્પ જ્યારે પોતાની દિશામાં જવા લાગ્યો ત્યારે વર્ધમાનના ચહેરા પર એક સ્મિત આવી ગયું.

વર્ધમાન ફરી વિચારવા લાગ્યાં, બધાંને સર્પનો ડર લાગ્યો, તો મને કેમ ન લાગ્યો ? મારામાં એ ડર કેમ ન આવ્યો ? મારા મિત્રો જ્યારે ઘરે જવાં ઉતાવળા થાય છે ત્યારે મને કેમ ઘરે જવાનું મન નથી થતું ? શું આ મહેલ એ મારું ઘર નથી ? તો પછી મારું ઘર કર્યું છે ? મારું ઘર

કયાં છે ?

રાજકુમાર વર્ધમાન પાસે રાજ વૈભવની સમૃદ્ધિ હતી, સુખના લાખ સાધનો હતાં, અઢાક પ્રેમ કરવાવાળા માતા-પિતા હતાં, સ્નેહનો સાગાર છલકાવનારા સગા-સ્વજનો હતાં, બધું જ હતું, છતાં વર્ધમાનને લાગતું હતું, કંઈક ખૂટે છે અને એ ખૂટું તત્ત્વ હતું ‘સત્ય’ !

વર્ધમાનને સુખમાં સુખ નહોતું લાગતું, વર્ધમાનને સત્યમાં સુખ લાગતું હતું.

જેને સત્યમાં જ સુખ લાગે તેની દિશા, દાચ્છિ અને દશા જગતથી અલગ જ હોય, જગતથી નિરાલી હોય.

દુનિયાને સુખમાં સત્ય લાગે જ્યારે વર્ધમાનને સત્યમાં સુખ લાગતું હતું. સત્યમાં સુખ એને જ લાગે જેને પોતાના જન્મ વિશે જાણવાનો હેતુ પ્રગટ થાય. જેને આ જન્મના secretsને જાણવાનું લક્ષ્ય જાગે એ દુનિયાથી અલગ જ થઈ જાય અને જે દુનિયાથી અલગ થાય એ જ સત્યને પ્રાપ્ત કરી શકે.

આ બાળક મને કેમ અલગ લાગે છે ?

વર્ધમાન એમના મિત્રો સાથે ખુલ્લા મેદાનમાં રમી રહ્યા હતાં.

મિત્રોને મન એ એક રમત હતી જ્યારે વર્ધમાનને મન એક સત્યનું દર્શન હતું.

ત્યાં અચાનક એક બાળક આવે છે અને કહે છે, મને પણ તમારી સાથે રમાડશો ? મારે પણ તમારી સાથે રમવું છે. બધાં બાળકોની નજરમાં તે એમના જેવો એક બાળક હતો. બધાં એ ‘હા’ પાડી, વર્ધમાને પણ એની તરફ નજર કરી પણ એને એમાં કંઈક અલગ હેખાયું. વર્ધમાનના અંદરથી એક અવાજ આવ્યો, આ બાળકનું રૂપ પણ અલગ છે અને સ્વરૂપ પણ અલગ છે.

રમત શરૂ થઈ ગઈ હતી, કોઈ હારતું હતું કોઈ જીતું હતું. હવે દાવ દેવાનો વારો આવ્યો નવા મિત્રનો! એ તો અંગુઠા પકડીને માથું ઝૂકાવી ઊભો રહી ગયો. વર્ધમાને એની અંદરથી પસાર થવાનું હતું. જેવી વર્ધમાને try કરી કે નવા બાળકે વિરાટ રાક્ષસનું સ્વરૂપ લઈ લીધું અને નાનકડા વર્ધમાન એના ખભભા ઉપર આવી ગયાં. બધાં બાળકો ભયભીત થઈ ગયાં, ધૂજવા લાગ્યાં, ચિલ્લાવા લાગ્યાં પણ વર્ધમાનમાં ભયનો અંશ માત્ર ન આવ્યો. એ જરાપણ ડર્યા નહીં, વિચારવા લાગ્યાં, આ એક માયાવી રાક્ષસ છે. એની સામે નમાલા ન થવાય, એને તો એના દુષ્કૃત્યનું ફણ મળવું જ જોઈએ.

રાક્ષસ જોરજોરથી અફુલસ્ય કરી બાળ વર્ધમાનને ડરાવવાની કોશીશ કરતો હતો પણ જગત આખાને નિર્ભયતાનું દર્શન કરાવવાવાળા વર્ધમાને એક મુણ્ઠિ પ્રહાર કર્યો અને રાક્ષસ ધૂજવા લાગ્યો, એનું વિરાટ સ્વરૂપ વામન બની ગયું. વર્ધમાન એની સામે ઊભા છે.

પહેલાં રાક્ષસના ચહેરા પર અહુમુનું અફુલસ્ય હતું, અત્યારે વર્ધમાનના ચહેરા પર વિજયનું સ્થિત છે. રાક્ષસ બે હાથ જોડી ક્ષમા યાચનાના ભાવ સાથે ઊભો છે.

વર્ધમાન કહે છે: બાળકો સરળ હોય અને સરળની સાથે સરળતાથી વર્તવું જોઈએ. નાનાની સામે મોટા થઈ જવું એમાં કોઈ વીરતા નથી. સામાન્યને ડરાવવું એમાં આપણી શ્રેષ્ઠતા ન હોય. નિર્ભળની સામે બળનું પ્રદર્શન કરવું એ ક્યારેય યોગ્ય ન કહેવાય.

પ્રેમ નીતરતી આંખે વર્ધમાન કહે છે, હું તને દુષ્ટ નથી કહેતો. કેમ કે, તું દુષ્ટ નથી, દુષ્ટ તો

તારી અંદરમાં રહેલી બુંધિ છે, જે તને આવું કરવા પ્રેરિત કરે છે.

તું તો એક આત્મા છે અને પરમાત્મા બનવાની ક્ષમતા ધરાવે છે. આજથી પ્રતિજ્ઞા કર, ક્યારેય આવું દુષ્કૃત્ય નહીં કરે, ક્યારેય આવું વિકરાળ સ્વરૂપ ધારણ નહીં કરે.

રાક્ષસ પોતાના મૂળ સ્વરૂપમાં આવી જાય છે અને બાળ વર્ધમાનના ચરણમાં મસ્તક મૂકી ક્ષમાભાવ સાથે કહે છે, હું તો દેવલોકમાં બેઠો હતો. ત્યારે મેં દેવોના દેવ ઈન્દ્ર મહારાજાના મુપે સાંભળ્યું કે આ પૃથ્વી પર વર્ધમાન જોવા ‘મહાવીર’ કોઈ નથી.

દેવલોકના દેવો સામે મનુષ્યલોકના માનવીની પ્રશંસા મારાથી સહન ન થઈ અને હું આપની પરીક્ષા લેવા આવી ગયો અને મને સમજાઇ ગયું ઈન્દ્ર મહારાજાએ સાચું જ કહું હતું, આપ માત્ર વર્ધમાન નથી, આપ ‘મહાવીર’ છો.

તે દિવસથી બાળકો, એના મિત્રો અને ક્ષત્રિયકુંડના નગરવાસીઓ પણ એમને ‘મહાવીર’ કહેવા લાગ્યાં.

રાજકુમાર વર્ધમાન મહાવીરના રૂપમાં પ્રસિદ્ધ થવા લાગ્યાં.

વર્ધમાન ધીરે-ધીરે મોટા થતાં યુવાવસ્થામાં

પ્રવેશ કરે છે. એમની વિચારધારા વધુને વધુ વિકસતી જાય છે.

મને કેમ ઓવા ભાવ થતાં નથી ?

વર્ધમાન વિચારે છે, નાનપણમાં મારી સાથે રમનારા મારા મિત્રો આજે એમની સખીઓ સાથે વધુ સમય વિતાવે છે. એમના પ્રત્યે વધારે આકર્ષિત થાય છે. એક બીજા પ્રત્યે રાગભાવ પ્રગટે છે, તો પછી મારા હંદયમાં એવી ભાવનાઓ કેમ પ્રગટ થતી નથી, શું હું એ

બધાંથી અલગ છું? રાજકન્યાઓ મને અલગ દાઢિથી નિહાળીને શરમાય છે, પણ મને તો એમના પ્રત્યે કોઈ આકર્ષણા ભાવ થતાં નથી, આવું કેમ?

જ્યારે કોઈ પ્રેમનો પ્રસ્તાવ કરે ત્યારે મહાવીર સામો પ્રશ્ન કરે, ‘શું તમે તમારી જાતને આટલો પ્રેમ કરો છો?’

જે પોતાને જ પ્રેમ ન કરતાં હોય, તે અન્યને કેવી રીતે પ્રેમ કરી શકે? જો તમને મારા શરીરનું, મારા સૌંદર્યનું આકર્ષણ હોય તો એ જ શરીરને, એ જ સૌંદર્યને હું પણ રોજ જોઉં છું. મને તો એનાથી કોઈ આકર્ષણ થતું નથી. મને એમાં કોઈ સુખનું કારણ દેખાતું નથી તો એ તમને કેવી રીતે સુખ આપી શકે?

જેની પાસે એ છે એ જ જો એનાથી સુખી ન હોય તો એ બીજાને કેવી રીતે સુખ આપી શકે?

છતાં આખી દુનિયા એ જ સુખને ઝંપી રહી છે. માનવી દેહને ભોગવે છે અને કર્મો એનો ભોગ લે છે.

જે મને દેખાય છે, તે બધાંને કેમ નથી દેખાતું?

મહાવીરની વિચારધારા આગળ વધે છે, જે સત્ય મને દેખાઈ રહ્યું છે તે બધાંને કેમ દેખાતું નથી? દુનિયા કયાં ભ્રમમાં છે અને હું એ ભ્રમમાંથી કેવી રીતે બહાર આવી રહ્યો છું?

મહાવીર ભ્રમમાં નથી. કેમ કે, મહાવીર જન્મોજન્મના વેરાગી હતાં, મહાવીર જ્ઞાની હતાં, ભવોભવથી સત્યનો અનુભવ કરવાવાળા હતાં અને એ સત્યને જ પૂર્ણ સત્યમાં બદલવા માટે આ ભવધારણ કર્યો હતો.

રાજકુમાર વર્ધમાન રાજમહેલમાં પણ

એવી રીતે રહેતાં હતાં જાણો કાદવની વચ્ચે કમળ, એકદમ અલિપ્ત !

એક દિવસ એક ઘટના સર્જાણી અને વર્ધમાનની વિચારધારા વધુ strong થઈ ગઈ. એમની આંખો સામે એક જ દિવસે પિતા સિદ્ધાર્થ રાજને ખાંસી આવી અને એ મૃત્યુને શરણ થઈ ગયાં અને માત્રા ત્રિશલાને હેડકી આવી અને એ મૃત્યુને શરણ થઈ ગયાં.

હજુ બે ઘડી પહેલાં જે માતાએ કહું હતું, વર્ધમાન કેટલું ઉજ્જવળ ભવિષ્ય લઈને આવ્યાં છે અને પિતાએ સૂર પૂરાયો હતો કે હા, એના જન્મથી જ રાજ્ય વૈભવમાં અપાર વૃદ્ધિ થઈ છે, વર્ધમાનનો જન્મ તો કંઈક અલગ જ લક્ષ્ય સાથે થયો હોય એવું લાગે છે અને બે જ ઘડીમાં બંને નિષ્પાણ થઈ ગયાં !

બે ઘડી પહેલાં જે આંખોમાંથી પ્રેમની ધારા વહી રહી હતી એ આંખો જ સદાયને માટે બંધ થઈ ગઈ ! જે મુખમાંથી મધુર વચન નીકળી રહ્યાં હતાં એ મુખ જ કાયમ માટે બંધ થઈ ગયું !

જ્યાં સુધી આ શરીર છે ત્યાં સુધી નવા નવા જન્મ છે અને વારંવાર મૃત્યુ છે, જ્યાં સુધી શરીર સાથે જોડાયેલો છું ત્યાં સુધી જન્મ - મરણની પરંપરા સાથે જોડાયેલાં જ રહેવું પડશે.

માતા-પિતાનો સંબંધ પણ તૂટી જાય છે. અર્થાત્ સંબંધ માત્ર જોડાય છે અને જે જોડાય છે તે જ તૂટે પણ છે.

સંબંધ એ જ કહેવાય જે જન્મથી જન્મે અને મૃત્યુથી તેનું મૃત્યુ થઈ જાય.

મારે હવે આવા સંબંધમાં નથી જોડાયું. મારે આવા સંબંધો પાછળ મારી એક પણ ક્ષણ નથી ગુમાવવી. અનિત્ય અને અશાશ્વત એવા

સંબંધ પાછળ હું મારા શાશ્વત આત્માને કેવી રીતે ભૂલી શકું ? મારે તો એ પરમ સત્યની દિશામાં જવું છે, જે પરમ સત્યને મારે પામવું છે, એ પરમ સત્ય કયાં છે ?

જ્યાં છે, એ પરમ સત્ય ?

મહાવીર મોટા ભાઈ નંદીવર્ધનની આજ્ઞા લેવા જાય છે અને કહે છે, નાનપણથી મને લાગે છે, હું કંઈક અલગ છું. મારે એ સત્યને પામવું છે અને એ સત્યની શોધ માટે મારે એકાંત સ્થાનમાં સાધના કરવી છે.

એકાંતમાં સાધના કરવા મહાવીર રાજમહેલનો ત્યાગ કરે છે, પરિવારનો ત્યાગ કરે છે. જોનારાને લાગે છે મહાવીર સંન્યાસી બનવા જઈ રહ્યાં છે પણ મહાવીરે સંન્યાસી બનવા સંસારનો ત્યાગ નહોતો કર્યો, મહાવીરે ‘સ્વ’ ને પામવા માટે, ‘સ્વ’ ની શોધ માટે, સત્યના સંશોધન માટે ત્યાગ કર્યો હતો.

હું બધાંથી અલગ છું, હું દુનિયાથી અલગ છું એવો અહેસાસ એને જ થાય જેની અંદર જ્ઞાનની શક્તિનું પ્રાગ્ટય થાય.

મહાવીર માટે સંસારનો ત્યાગ મહત્વપૂર્ણ ન હતો, મહાવીર માટે સત્યની પ્રાપ્તિ મહત્વપૂર્ણ હતી.

મહાવીર મહેલમાં અને બધાંની વચ્ચે રહેતાં હોવા છતાં જગકમલવત્ત રહેતાં હતાં. સર્વની સાથે રહેતાં હોવા છતાં ‘સ્વ’ ની સાથે રહેતાં હતાં. આવી અલિપ્તતા ત્યારે જ આવે જ્યારે એ આત્મા જન્મો જન્મથી સત્યની રાહ પર હોય અને પરમ સત્ય જ એનું લક્ષ્ય હોય.

હજારો મનુષ્ય જ્યારે ‘હું કોણ છું ?’ ને જાણવાની જિજ્ઞાસામાં અટવાયેલાં હોય ત્યારે એકાં મનુષ્યને ‘હું કોણ છું ?’ ની મૂંજવણને

ઉકેલવાનો પુરુષાર્થ કરવાના ભાવ થાય છે. શાસ્ત્રો અને ગ્રંથો ગમે તેટલા તર્ક સાથે સમજાવે કે “હું આત્મા છું”, પણ જ્યાં સુધી એ realize ન થાય ત્યાં સુધી એ સત્યની પ્રતીતિ ન થાય... !

મહાવીરને એમનો inner voice સંભળાય છે, ‘હું વર્ધમાન ! તું તો નિર્વાણ પંથનો યાત્રિક છે. હું આત્મનું ! તું એ નિર્વાણ પંથનો રાહી છે જ્યાં જન્મ પણ નથી અને મૃત્યુ પણ નથી. તારો જન્મ વ્યર્થને પામવા માટે નથી થયો, અર્થને પામવા માટે થયો છે.’ મહાવીરનો inner voice બુલંદ થઈ રહ્યો હતો.

મહાવીર સંકલ્પ કરે છે, હવે મારે રાજમહેલના અનર્થમાં અને નિર્થક સંબંધોમાં મારા સમયનો વર્થ વ્યય નથી કરવો, મારે તો મારા આત્માના અર્થને પામવો છે અને આત્માના અર્થને પામવા મહાવીરે સાડાબાર વર્ષ ઉત્કૃષ્ટ સાધના કરી. મહાવીર ‘પર’ થી પર થયાં અને ‘પરમ આનંદ’ ને પામ્યાં.

નિર્વાણ પંથના પરિક... વર્ધમાન મહાવીર !

કહેવાય છે કે જે દિવસે મહાવીરે સત્યની પ્રાપ્તિ કરી, જે દિવસે મહાવીર પરમ સત્યને પામ્યાં, તે દિવસે તેમનો અંતર આત્મા નૃત્ય કરવા લાગ્યો. એમને realize થઈ ગયું કે ‘હું આત્મા છું, હું જ્ઞાન સ્વરૂપ છું, હું જ ચૈતન્યરૂપ છું.’

જે દિવસે મહાવીરને પૂર્ણ સત્ય પ્રાપ્ત થઈ ગયું, તે દિવસે મહાવીર... ભગવાન મહાવીરરૂપે, તીર્થકરરૂપે પ્રગટ થઈ ગયાં.

આવા ભગવાન મહાવીર સૌના નયનને પંથ દર્શાવનારા છે, દરેકના આત્માને પરમાત્માનો પંથ બતાવનારા છે, નિર્વાણ પંથ તરફ લઈ જનારા છે.

આત્મસંસ્કાર ધારા આત્મ ગુણાનુલક્ષી વિચારધારાનાં

વિચાર એક એવું તત્ત્વ છે, જે હર એક મનુષ્યના મનમાં વિચરણ કરતું હોય છે, પણ દરેક માનવના વિચાર અલગ-અલગ હોય છે. સ્વયંની પ્રકૃતિના આધારે હોય છે, સ્વયંના સંસ્કારને આધારે હોય છે. સ્વયંના ભાવોના આધારે હોય છે, સ્વયંની જન્માં-જન્મની સાધનાને આધારે હોય છે.

સામાન્ય માનવીના વિચારો સામાન્ય હોય છે, સ્વલક્ષી હોય છે, સ્વ સીમિત હોય છે, જ્યારે અસાધારણ બ્યક્ટિટિવના ધારક, આત્મસાધક મહાન આત્માઓના, મહાપુરુષો અને પરમાત્માના વિચારો અન્યથી અલગ અને અનન્ય હોય છે.

સર્વજ્ઞ એવા પરમાત્માના વિચારોમાં

સ્ફુર્ણિના જીવ માત્ર પ્રત્યે હિત, શ્રેય અને કલ્યાણના ભાવો હોય. એમની વિચારધારામાં સર્વ જીવ માટે પ્રેમ, મૈત્રી, કરૂણા, વાત્સલ્ય અને અનુકંપાની ભાવધારા હોય.

વર્તમાનમાં આ પંચમકાળમાં જ્યારે પ્રત્યક્ષ પરમાત્માનો યોગ નથી ત્યારે આ અવની પર એવા એક પ્રભુપુત્રનો આપણાને યોગ થયો છે જેમનું લક્ષ્ય પરમ પદ પ્રાપ્તિનું છે, જેમનો પથ પ્રભુપથ છે, જેમનું ધ્યેય પ્રભુ સમ બનવાનું છે અને જેમનો પુરુષાર્થ પ્રભુના આયુષ્ણને વધારવાનું છે.

આવા visionary પ્રભુપુત્ર રાષ્ટ્રસંત પરમ ગુરુદેવ શ્રી નમ્રમુનિ મહારાજ સાહેબની ભાવધારા અને વિચારધારા પણ અન્યથી અનન્ય છે. કેમ કે, એમની વિચારધારા આત્મચિંતન અને

અંતરથી ઉદ્ભવતી હોય છે. એમની વિચારધારામાં જન્મ-જન્મની સાધના અને આત્મગુણોનું અનોખું દર્શન થાય છે.

બાલ્યવયમાં જ્યારે બાળકો સવારના ઊઠીને સ્વયંના breakfastનો વિચાર કરતાં હોય ત્યારે પરમ ગુરુદેવને બાળપણમાં પોતાના breakfast કરતાં પણ આગલા દિવસની સંધ્યાવી ભૂખ્યાં મોર અને અન્ય પક્ષીઓના breakfastનો વિચાર આવતો. એમને દાણા ખવડાવ્યાં પછી જ સ્વયંનો breakfast કરતાં હતાં.

બાળપણની એ વિચારધારાને કારણે આજે લાખો અખોલજીવોના બેલી જીવદયા પ્રેમી બન્યાં છે.

નાનપણમાં બાળકો જ્યારે mirror સામે ઊભા રહી સ્વયંની hair style, સ્વયંના dress, સ્વયંની personality જોઈને ખુશ થતાં હોય ત્યારે પરમ ગુરુદેવ mirrorમાં સ્વયંનું નિરીક્ષણ કરી આત્મચિંતનમાં ખોવાઈ જતાં કે, હું કેમ આવો છું ? મને કેમ પક્ષીઓની જેમ પાંખ નથી ? મને કેમ 2 legs છે અને મારા Tommyને કેમ 4 legs છે ? મને પણ આકાશમાં ઉડવું છે, હું કેમ પક્ષીની જેમ ઊડી શકતો નથી ?

કિશોરાવસ્થામાં જ્યારે youngsters સ્વયંના સુખનો અને સ્વયંના સ્વાર્થનો વિચાર કરતાં હોય ત્યારે પરમ ગુરુદેવ કિશોરાવસ્થામાં અન્યના દુઃખ અને પરમાર્થનો વિચાર કરતાં હતાં. ન માત્ર વિચાર કરતાં પણ સ્વયં ગરમા-ગરમ જલેબી, ગાંઢિયા આદિ બનાવી રાહત દરે દુષ્કાળ પીડિત લાડીના ગ્રામજનોને આપતાં હતાં.

પરમાર્થનું એક નાનકડું સત્કાર્ય...
અને આજે બની ગયાં છે કરુણાનિધાન
માનવતાના પૂજુ મહામાનવ પરમ ગુરુદેવ !

નાનપણથી જ પરમ ગુરુદેવની 6th sense એકદમ જાગૃત હતી. જે કહે, એવું જ બને.

માત્ર 6 વર્ષની ઉંમરે 'લીમડાનું ઝડપ પડી જશે' એવું ભવિષ્યકથન કરનારા પરમ ગુરુદેવ આજે આદેય નામ કર્યના ઉદ્ય સાથે વચન સિદ્ધ પુરુષ બની ગયાં છે.

એક બાળકના હથમાં Thermometer આવે કે T.V. જોવા મળે, એ શું કરે ? માત્ર અને જુથે પણ પરમ ગુરુદેવ 7-8 વર્ષની ઉંમરે એના ઉપર ચિંતન કરતાં હતાં કે, આ નાનકડી tubeમાં temperature કેવી રીતે આવતું હોય ? આ boxમાં આટલાં બધાં માણસો કયાંથી આવે છે ?

નાનપણથી જ R & D નો સ્વભાવ ધરાવતાં પરમ ગુરુદેવ આજે આત્મા અને સત્યના સંશોધક બની ગયાં છે.

નાનપણમાં જ્યારે બાળકો schoolમાં study કરતાં હોય, ત્યારે વિચારતાં હોય કે આ history કેટલું difficult અને boring છે, પણ maths interesting છે, કેમ કે, એમાં full marks લાવી શકાય છે ત્યારે પરમ ગુરુદેવ શું વિચારતાં હતાં ખબર છે ?

પરમ ગુરુદેવ વિચારતાં હતાં આ history, આ maths, આ geography... આ બધું study શા માટે કરવાનું ? મેં class 1 માં જે study કર્યું હતું, એમાંથી મને અત્યારે કેટલું યાદ છે અને કેટલું મારી lifeમાં ઉપયોગમાં આવે છે ?

મારે તો એવું study કરવું છે, જે કયારેય ભૂલાય નહીં અને ભવોભવ મને યાદ રહે, ભવોભવ મારી સાથે આવે.

આજે પરમ ગુરુદેવે ઉત્કૃષ્ટ વિનય અને જ્ઞાન આરાધના કારા જ્ઞાનાવરણીય કર્માનો ક્ષયોપશમ કરી, સ્વયંની ફજાનું પ્રાગટચ કરી પ્રાજ્ઞ પુરુષ બની ગયાં છે અને જગતના જીવોને જ્ઞાન અને સમજથી સમૃદ્ધ કરી રહ્યાં છે.

જે ageમાં બાળકોને comic books વાંચવાનો craze હોય, cartoon characters થી impress થતાં હોય, ત્યારે પરમ ગુરુદેવ comicsના બદલે મંત્રની books વાંચતાં હતાં. એના ઉપર deep thinking કરતાં હતાં કે, આ મંત્ર પ્રભાવશાળી અને શક્તિશાળી કેવી રીતે બનતાં હશે ? આ મંત્રોની રચના કેવી રીતે થતી હશે ? કોણ કરતું હશે એના શબ્દોનું સંયોજન અને કેવી રીતે થતી હશે એની અન્ય ઉપર અસર ?

21 વર્ષની ઉંમરમાં પરમ ગુરુદેવને પૂર્વ જન્મની સાધનાના ફળ સ્વરૂપે મહા પ્રભાવક શ્રી ઉવસગગાહર સ્તોત્ર સ્વયં સ્કુરિત થયો અને શ્રી ઉવસગગાહર સ્તોત્રના ઊંડાણ સુધી પહોંચી, ઉત્કૃષ્ટ, કઠિન સાધના અને અજપા જાપ સાથે મંત્રના માનવ અને સિદ્ધિના સાધક બની ગયાં છે.

પરમ ગુરુદેવની સિદ્ધિનો પ્રભાવ દેશ-પરદેશના લાખો જૈન-અજૈન ભાવિકો અનુભવી રહ્યાં છે.

જેમ મરજીવો સાગરના પેટાળમાં જઈ મોતીને પ્રાપ્ત કરે એમ પ્રભુવચનોના આગમગ્રંથોના એક-એક secrets સુધી પહોંચી

એના ઊંડાણને... એના અર્કને પ્રાપ્ત કર્યો છે, પરમ ગુરુદેવે !

બહુ નાનપણથી જેમની વિચારધારા અને ભાવધારા અનન્ય રહી છે, એવા પરમ ગુરુદેવના ભાવો અને વિચારો સંયમ સ્વીકાર પછી, ઉત્કૃષ્ટ આત્મ સાધના સાથે, આત્માની વિશુદ્ધિ સાથે, મહાપ્રભાવક શ્રી ઉવસગગાહર સ્તોત્રના પ્રાગટચ સાથે, સ્વયંની સરળતા, નિર્મલતા, પરમાર્થતા, વિનય અને આત્મગુણોની વૃદ્ધિ સાથે ઉચ્ચતમ અને અનન્ય બની રહ્યાં છે.

એમની અંતર આત્માનુભૂતિથી સ્કુરિત વિચારધારા આજે પરમ ગુરુદેવના શિષ્ય પરિવાર, ભક્ત પરિવાર, અને દેશ-વિદેશના લાખો જૈન-અજૈન ભાવિકો માટે પ્રેરણાનો સ્ત્રોત બની રહી છે, મૂંઝવણનું માર્ગદર્શન બની રહી છે, આત્મશુદ્ધિનું પરિબળ બની રહી છે, આત્મહિતનું કારણ બની રહી છે, સંસારમાં રહીને પણ સમાધિ અને શાંતિનું પરમ નિમિત્ત બની રહી છે, આત્મ કલ્યાણ માટેની નવ્ય કેડી બની રહી છે, જીવન અને હદ્યનું પરિવર્તન કરાવનારું તત્ત્વ બની રહી છે.

પરમ ગુરુદેવની ભાવધારા... આત્મચિંતનધારા... અનન્ય વિચારધારા જગતના જીવો માટે મહા ઉપકારક અને કલ્યાણકારી બની રહી છે, ત્યારે આપણે પણ જાણીએ, એવું તે કયું શ્રેષ્ઠ તત્ત્વ સમાયું છે, એમની વિચારધારામાં ? ?

આવો... એમની વિચારધારાને બનાવીએ આપણે, આપણી વિચારધારા... આપણી આચરણધારા ! !

સંતત્વનું આયુષ્ય
દેહથી સીમિત હોઈ શકે છે,
પણ વિવગ્યાનુધૂર્માથી શાશ્વત બની શકે છે !

સત તત્ત્વની વિગ્રહધારા

તમને શાતા પમાડનાર દરેક વ્યક્તિ તમારા અશાતા વેદનીય કર્મની આમંત્રણ પત્રિકા લખનાર આમંત્રક હોય છે.

- કેમ કે, આ જગતની કોઈ પણ શાતા, કોઈને અશાતા આપ્યાં વિના મળતી નથી.
- આ જગતમાં અનુકૂળતા આપનાર વ્યક્તિ આપણાં આત્મા માટે, સૌથી વધુ પ્રતિકૂળ હોય છે અને પ્રતિકૂળતા આપનાર સૌથી વધુ અનુકૂળ.
- અનુકૂળ વ્યક્તિ સાથે રહેવાથી પાપબંધ વધુ થાય છે અને પ્રતિકૂળ વ્યક્તિ સાથે સમભાવમાં રહેવાથી પાપનો ક્ષય થાય છે.
- માટે, શાતા પમાડનાર માટે રાગ નહીં અને અશાતા આપનાર માટે દ્રેષ નહીં.

આનંદની થાળીમાં થોડું ઉદાસીનું અથાણું હોવું જોઈએ.

- કેમ કે, સુખમાં પ્રભુ ભૂલાઈ જતાં હોય છે અને દુઃખમાં પ્રભુનું સહજ સ્મરણ થઈ જતું હોય છે.
- દુઃખનો welcome કરનારાનો જ વાસ્તવિક સુખની અનુભૂતિ થતી હોય છે.
- પરમાત્મા વિસ્મૃત ન થઈ જાય માટે, સો સુખ વચ્ચે એક દુઃખ પરમાત્મા પાસે માંગવું.

સહનશક્તિથી મોટી મહાશક્તિ આ જગતમાં અન્ય નથી.

- કેમ કે, જે સહન કરે છે એ જ સિક થાય છે.
- સહનશીલ હોય એ જ આત્મા આરાધનાના માર્ગ આગળ વધી શકે છે.

પરમ ગુરુદેવની પ્રવચનધારા

- સહન કરનાર પાસે દુઃખ ટકટું નથી અને રડનાર પાસેથી દુઃખ જતું નથી. માટે, સ્વીકાર ભાવ સાથે સમ્યક્ સમજ સાથે સહન કરવું.

પંથને નહીં પરમાત્માને મહત્વ આપવું.

- કેમ કે, જ્યાં પરમાત્માનો પ્રભાવ હોય ત્યાં ક્યારેય ભેદભાવ હોતો નથી.
- એક જ મંજિલના અનેક માર્ગ અને એક જ શુદ્ધિની અનેક સાધના હોઈ શકે છે. માર્ગ દરેકના અલગ હોઈ શકે પણ મંજિલ, પ્રેરણા, લક્ષ્ય અને પ્રાપ્તિ એક હોઈ શકે છે.
- મારું શ્રેષ્ઠ એ મારી આરાધના પ્રત્યેની નિષ્ઠા છે પણ મારું જ સર્વશ્રેષ્ઠ એ અહંકાર છે. માટે, જ્યારે લક્ષ્ય એક હોય ત્યારે માર્ગ પર ચાલનારે માર્ગ સામે નહીં પણ મંજિલ સામે નજર રાખવી.

કોઈ મારું ઉપકારક હોઈ શકે, પણ કોઈ

મારું ન હોઈ શકે.

- મારા આત્મા સિવાય કોઈ મારું ન હોય શકે.
- વીતરાગી પરમાત્મા અને ગુરુ પણ મારા ન હોય. તે તેનામાં સ્થિર હોય અને હું મારામાં સ્થિર.
- માટે, તેમના ગુરો પ્રત્યે અત્યંત અહોભાવ હોય પણ અંશમાત્ર મારાપણું નહીં.

ક્ષમતા હોવા છતાં પોતાને નિર્બણ માનવું તે આત્મ-અશાતના છે.

- કેમ કે, પોતાને સામાન્ય માનનાર હંમેશા સામાન્ય બની રહે છે.
- પોતાનામાં શ્રેષ્ઠતાનું દર્શન કરનાર જ શ્રેષ્ઠ બનવાના માર્ગ આગળ વધે છે.

ધર્મનો આગ્રહ પણ અધર્મ હોય છે.

- કેમ કે, આગ્રહમાં અહંકાર હોય છે. હું સત્ય છું એ આગ્રહને કારણે જ અન્યને ખોટા કહેતાં હોઈએ છીએ.

• ધર્મની પ્રેરણા આપવી એ કર્તવ્ય છે પણ સામેવાળા તેનો સ્વીકાર કરે જ એવો આગ્રહ અધર્મ છે.

• Rightની fightથી મુક્ત થવું.

િ જે પોતાના કર્મનું planning કરે છે એ ચતુર શ્રાવક હોય છે.

• કેમ કે, ચતુર શ્રાવક પોતાની પાપની પળને પુણ્યમાં પરિવર્તિત કરી દેનાર હોય છે.

• ઓછામાં ઓછો પુણ્યનો ભોગવટો કરી અને વધુમાં વધુ પાપનો ક્ષય કરનાર હોય છે.

• 10% પુણ્યનો ઉપયોગ કરી 90% result મેળવી લેનાર હોય છે.

• માટે, પણ પણ પોતાના nature-nा watchman બની પુણ્ય અને પાપનું calculation કરવું.

િ કલ્યાણના દુઃખને આમંત્રણ આપવું તે અજ્ઞાન છે.

• કેમ કે, દુઃખની કલ્યાણ વાસ્તવિક દુઃખ કરતાં પણ વધુ દુઃખી કરે છે.

• આવતીકાલની ચિંતા કરનાર આજ અને કાલ બંનેને બગાડે છે.

• માટે, વર્તમાનમાં જીવવું. આવતીકાલનું planning હોવું જોઈએ પણ ચિંતા નહીં.

િ તકલીફ આવે તો યાદ રાખવું, તકદીર હવે એવા દરવાજા ખોલી રહી છે જે દરવાજા સફળતાની સિદ્ધિ સુધી લઈ જાય છે.

• કેમ કે, જે વેદનામાંથી બહાર આવે છે એ જુંદગીના વાવાઓડાને સહન કરી પથ્થરમાંથી પણ પીપળાની જેમ પોતાનો માર્ગ શોધી લે છે.

• જેણે દુઃખનો પડછાયો નથી જોયો એને સફળતાનું સર્જન કરતાં નથી આવડતું.

• માટે, વેદનાને આત્મવૈભવની જન્મદાત્રી

માનવી.

િ સંતાનોને સુખની નહીં પણ સત્યની દિશામાં લઈ જવાનો વધુ પ્રયત્ન કરવો.

• કેમ કે, શરીરને જન્મ આપી માત્ર એનું પોષણ કરવું એટલું જ નહીં પણ સંસ્કારોનો જન્મ આપવો એ પણ માતા-પિતાનું કર્તવ્ય છે.

• જે પોતાના સંતાનોને સુસંસ્કારથી સંસ્કારિત કરે છે એ જ જીવનના અંતિમ સમયે સમાધિપ્રાપ્ત કરે છે.

િ કોઈ સામાન્યના ઘરે અસામાન્ય વસ્ત્ર અલંકાર પહેરીને ન જાવું.

• જેથી તેના મનમાં ‘મારી પાસે નથી એવો’ વિચાર ન આવે.

• ઈંમેશા check કરવું કે મારા સુખના સાધારણો કોઈના માટે દુઃખનું કારણ તો નથી બનતાને?

• માટે એવા સુખથી બચવું જે કોઈના માટે દુઃખ બની જાય.

િ જે દુઃખી થાય છે એ ભવિષ્યમાં વારંવાર દુઃખી થવાના કર્મ બાંધે છે.

• કેમ કે, સ્વયંના દુઃખે અન્યને દુઃખી કરવાથી પોતાના જ કર્મનું નવસર્જન થાય છે.

• કોઈના દુઃખમાં નિમિત્ત બનવું એ પોતાના જ દુઃખી થવાના કર્મનું welcome હોય છે.

• દુઃખમાં રડવું એ દુઃખને multiply કરવાનું કારણ છે.

• માટે, પોતાના દુઃખને વચન, વ્યવહાર કે ચહેરા પર લાવી તેનું પ્રદર્શન ન કરવું પણ મુશ્કેલીમાં પણ મુસ્કુરાતા રહેવું.

િ કોઈ આપણી care ન કરે તો તેને દોષિત ન માનનું.

• કેમ કે, આપણને કોઈ સુખી કે દુઃખી નથી કરી શકતું. દરેકને પોતાના કર્મ અનુસાર જ મળે છે.

• માટે પુણ્યને વધારવાનો પ્રયત્ન કરવો, સામેવાળાના પ્રેમને વધારવાનો નહીં.

િ પ્રદર્શનની ઉમર વધુ નથી હોતી પણ દર્શન શાશ્વત હોય છે.

• કેમ કે, જેનો અહંકાર કરીએ એને ગુમાવવું પડે છે.

• આ જગતા કદાચ make-upથી impress થઈ શકે છે પણ make-up ઉત્તરતાં નફરત કરે છે.

• માટે જ, ક્યારેય અસત્યનો make-up કરીને નહીં પણ સત્યના ચહેરાથી જીવવું.

િ જે સમાજ ઉપકારીઓના ઉપકારોને ભૂતી જાય છે એને સમજ વગરનો સમાજ કહેવાય છે.

• જે સમાજ ઉપકારીઓને ભૂતકાળ નહીં પણ ઇતિહાસ બનાવે છે એવા જ સમાજની ઉત્ત્રતિ થાય છે.

િ કોઈના સાથ ઉપર ક્યારેય ભરોસો ન રાખવો.

• કેમ કે, જેનો સાથ કાયમનો માનીએ છીએ, યાદ રાખવું તેનો સાથ કાયમ નહીં રહે.

• દરેક સાથ અશાશ્વતતાની મહોર લઈને જ આવે છે, અંતે પોતે જ પોતાના સાથી અને સંગાથી બનવાનું હોય છે.

• માટે જ્યાં સુધી કોઈકની સાથે છીએ ત્યાં સુધીપ્રેમથી જીવી લેવું.

િ સંસારમાં રહીને પોતાની જવાબદારીઓથી વિમુખ બની જવું એ અધર્મ છે.

• કેમ કે, જવાબદારી નિભાવવી એ

સંસારનો ધર્મ છે.

- પણ જવાબદારી પૂરી થઈ ગયાં પછી પણ સંસાર ન છૂટે તો એ સંસારનો મોહ છે.

ગુરુજી જીવનમાં મળતા દરેક વ્યક્તિને training passenger માનવા.

- કેમ કે, કેટલી પણ અનુકૂળતા આપવામાં આવે છતાં પણ પોતાનું station આવવા પર દરેક passenger ઉત્તરી જ જાય છે.

- કોઈ આપણને છોડીને નથી જતું પણ દરેકને પોતપોતાના સ્થાને જવાનું હોય છે.

- માટે passenger પોતાના station પર ઉત્તરે ત્યારે દુઃખી ન થવું.

ગુરુજી સાધનામાં પુણ્યનો સહારો લેવો તે પણ પાપ છે.

- કેમ કે, સહાય લેવી તે નિર્ભણતા છે, અને સહાય કરવી તે સદગુણ છે.

- માટે કર્મ ક્ષય કરવા હોય તેઓએ અન્યની સહાયની અપેક્ષા ન રાખવી.

ગુરુજી કોઈની ઉપર અનુશાસનનો નહીં પણ પ્રેમનો force વધારવો.

- આપણો પ્રેમ જ અન્ય માટે પ્રેરણા બની જવો જોઈએ !

ગુરુજી શાંતિ પામવા મારે ક્યારેય અશાંત ન થવું, સહજતાથી શાંતિના ભાવમાં ચાલ્યા જવું.

- સફળતાની દિશામાં પુરષાર્થ કરવો, પણ સફળતા માટે દોડવું નહીં.

- સ્વયં પર વિશ્વાસ રાખવો કે, જો હું right track પર છું તો મંજિલ મળવાની જ છે.

ગુરુજી સંકટ ન આવે તો સમજવું કે જીવન બહુ સામાન્ય છે.

- કેમ કે, સંકટ આપણી અંદરની ક્ષમતાને

પ્રગટ કરવાનું પાવન નિમિત હોય છે.

ગુરુજી પુદુગલ સાથે પ્રેમથી નહીં પણ પ્રજ્ઞાથી રહેવું !

- કેમ કે, એક પણ આત્મા માટે એક પણ પુદુગલનો દસ્તાવેજ નથી હોતો.
- માટે જ્ઞાની પુદુગલને ભોગવે પણ તેનો ભોગીન બને.

ગુરુજી પોતાના જન્મદિવસે હંમેશા ‘મુસ્કુરાતા મૃત્યુ’નું planning કરવું જોઈએ.

- કેમ કે, જન્મદિવસ હંમેશા મૃત્યુ તરફ લઈ જાય છે.
- મૃત્યુ નિશ્ચિત હોય છે પણ મુસ્કુરાતું મૃત્યુ આપણાં હાથમાં હોય છે.
- જીવનભર જેણે મૃત્યુનું planning કર્યું હોય એની મૃત્યુની પણ સુધરી જાય છે.

ગુરુજી સેવાના ક્ષેત્રમાં ક્યારેય સંતોષ ન હોવો જોઈએ.

- કેમ કે, સત્કાર્યોની ક્યારેય કોઈ સીમા નથી હોતી.
- માટે સેવામાં એકબીજાની chain બની એકબીજાને ‘ચૈન’ આપવામાં પ્રયત્નશરીલ બનવું.

ગુરુજી એકાંત જેને કાંત લાગે તે જ સાધક હોય છે.

- કેમ કે, જેને કોઈના વિના નથી ચાલતું, તે ક્યારેય પ્રભુના માર્ગ પર નથી ચાલતાં.
- માટે બધાં સાથે જીવનું અને એકલા પણ આનંદથી રહેતાં શીખવું.

ગુરુજી જીવનમાં આનંદ અંદરની આંખોને બંધ કરે છે અને આધાત અંદરની આંખોને ખોલે છે.

- કેમ કે, પ્રતિકૂળતામાં જ સંપત્તિ અને સંબંધોની વાસ્તવિકતા સમજાય છે કે જેના

ભરોસે જીવન જીવીએ છીએ તે દરેક શરણ મિથ્યા છે.

- પ્રતિકૂળતા આપણી પ્રજ્ઞાને પ્રગટાવવા અને જીવનના સત્યને પમાડવા માટે આવે છે.
- માટે જ પ્રતિકૂળતાનું બીજું નામ પરમાત્મા છે.

ગુરુજી વડીલોની ઊંમર વધારવી કે ઘટાડવી તે આત્માસના સ્વજનોની સેવાની pills ઉપર આધારિત છે.

- કેમ કે, યોગ્ય સેવા ન થાય તો આ કાળનું breakable આયુષ્ય તૂટી પણ શકે છે.
- જેના હાથ માણાની સાથે સેવામાં વધારે વપરાતા હોય એનું કલ્યાણ પહેલાં થાય છે.
- માટે ઘરમાં વડીલ હોય તો પ્રવચન સાંભળતા પહેલા એમની સેવાને પ્રાધાન્ય આપવું.
- કેમ કે, ઘરના વડીલોની સેવા મૂકીને ઉપાશ્રયમાં આવી ગુરુની સેવા કરવી એ માત્ર એક પ્રકારનો show હોય છે.

ગુરુજી તમારું જગતમાં બહુ નામ થાય તો સુખી ન થવું અને કોઈ તમારું નામ બગાડે તો દુઃખી ન થવું.

- કેમ કે, જેણું નિશાન નથી રહેવાનું એવું નાશ થનાર આ નામ છે.

ગુરુજી મારે વૈભવ કોઈની વેદનાનું કારણ ન હોવો જોઈએ.

- કેમ કે, કોઈના પીડાના હૃદય પર આવેલી પ્રસન્નતા ક્યારેય ચિરસ્થાયી નથી હોતી.

- માટે જ, મારે મોક્ષ જવું છે કેમ કે, ત્યાં મારું સુખ કોઈના દુઃખનું કારણ નથી, જ્યાં મારું જીવન છે પણ કોઈનું મૃત્યુ નથી.

િ પુદુગતના સંયોગ અને વિયોગને પોતાના આનંદ અને આંસુનું કારણ બનાવવું તે અજ્ઞાન છે.

- કેમ કે, એક વાત નિશ્ચિત છે કે આ જગતમાં બધું જ અનિશ્ચિત છે. ન આનંદ શાશ્વત છે ન વિયોગની વેદના શાશ્વત છે.
- માટે જ્ઞાનીની આંખમાં વિયોગના નહીં પણ માત્ર કરુણાના અશ્વુ હોય છે.

િ જેને કાંઈ આપડતું નથી એને જ જ્ઞાનીનું શરણ ફળી શકે છે.

- કેમ કે, જેની અજ્ઞ બનવાની તૈયારી હોય એ જ પ્રાજ્ઞ બની શકે છે.
- અબુધ બનવાની તૈયારી હોય એ જ બોધને પામી શકે.
- બુદ્ધિનો ભાર ન હોય એ હૃદય જ પ્રભુનું સિંહાસન બની શકે છે.
- માટે જ્ઞાની પાસે હંમેશા બાળક બનીને રહેવું.

િ સાચા હોવાની સાથે સાચા લાગવું એ પણ મહત્વનું છે.

- કેમ કે, આપણો વ્યવહાર દુનિયાને wrong લાગે તો દુનિયાના અસત્ય વિચારના આપણે નિમિત્ત બનીએ. માટે ભગવાને વ્યવહાર અશુદ્ધિને દંડનીય કહી છે.
- માટે અંતરના સત્યની સાથે વ્યવહારનું સત્ય હોવું પણ જરૂરી છે.
- કેમ કે, સાચું કરવું તે નિશ્ચય વિશુદ્ધિ છે અને સાચા લાગવું તે વ્યવહાર વિશુદ્ધિ છે.

િ સાધના માર્ગમાં ritual અને spiritual એક કરવાનો પ્રયત્ન થાય છે ત્યાં જ સફળતા માપે છે.

- કેમ કે, જ્ઞાન સાથે કરેલી સાધના જ સફળ થાય છે.

• જ્યારે વિધિ વિધાનના reason સુધી પહોંચીએ ત્યારે જ vision મળે છે.

- બહારથી મળતું માર્ગદર્શન તે ritual અને સ્વયંના inner voiceથી બનતાં પ્રભુ પથને spiritual કહે છે.

િ ‘મારું તે સારું’ આગ્રહ છે, પણ ‘સારું તે મારું’ અનેકાંતવાદ છે.

- કેમ કે, સત્ય કચ્ચાંયથી પણ મળે, સત્ય અંતે સત્ય જ હોય છે.
- જ્ઞાની હજાર હોય છતાં દાઢિ એક સમાન હોય, અજ્ઞાની સો હોય છતાં સો વિચારધારા હોય.
- માટે જ, પોતાના ધર્મને છોડવો નહીં, પણ જ્યાં તથય છે તેનો સ્વીકાર કરી પોતાના ધર્મમાં ગુણોને વધારતાં જવું.

િ આત્મામાં અનંત જ્ઞાન દાઢિ હોવા છતાં કર્મરૂપી cataract એ જ્ઞાન પ્રકાશને અનુભવવામાં આવરણરૂપ બને છે.

- કર્મરૂપી cataract નીકળી જાય ત્યારે સત્ય clear દેખાય છે.
- જેમ cataract દૂર કરવાની જવાબદારી જાણકાર ડોક્ટરને વિશ્વાસથી સૌંપીએ છીએ તેમ કર્મને દૂર કરવાની જવાબદારી ગુરુને સૌંપવી. કેમ કે, તેઓ તેના જાણકાર હોય છે કે ક્યારે અને ક્યા પ્રકારે આત્મશુદ્ધિ કરવી.

િ સમજનો વિકાસ કરવો બુદ્ધિનો નહીં.

- કેમ કે, સમજ વધે એમ સમાધિ વધતી જાય છે અને સમજનું શસ્ત્ર સાથે હોય તો ગમે તે પરિસ્થિતિમાં લડી શકાય છે.
- સમજુ વ્યક્તિ 99 દુઃખ વચ્ચે, 1 સુખમાં પણ સુખી હોય છે.

• લાગણીને ઘટાડી સમજ વધારવી એ સુખી થવાનો ઉપાય છે.

િ જ્યાં સુખની શોધ છે ત્યાં સંસાર છે.

- કેમ કે, જગતનું એક પણ સુખ કોઈને દુઃખ આપ્યાં વિના મળતું નથી.
- આત્મા ભૂલાય ત્યારે જ ‘પર’માં સુખનો અનુભવ થાય છે.
- સુખ પામવાનો હર એક પ્રયત્ન પરમ તત્ત્વથી દૂર લઈ જવાની ભૂલ કરાવે છે.
- માટે, જ સત્યનો ચાહક આત્મતત્ત્વનો ગ્રાહક હોય છે અને સુખનો ચાહક સંસારનો ગ્રાહક હોય છે.

િ વેદનાનો વૈભવ જ આત્મવૈભવને ખીલવવાનું પરમ નિમિત્ત બની જાય છે.

- કેમ કે, વેદના સત્યના વિચારોનું સર્જન કરવામાં સહાયક બને છે અને તથયની તરફ લઈ જવા દિશાનિર્દ્દેશરૂપ બની આત્મવૈભવ ખીલવવામાં પ્રેરણરૂપ બની જાય છે.
- વેદનાના ખાતરથી મહાપુરુષનું મહાવૃક્ષ, મહાબોધિ વૃક્ષની જેમ ખીલવા લાગે છે.
- ખોટ હોય તેમના જીવનમાં ઓટ નહીં, પણ જીવનની ભરતી સર્જય છે.
- માટે, મહાપુરુષો હંમેશા પીડા અને વેદનાની ભણીમાંથી પસાર થઇ સુવર્ણની જેમ ચમકતાં બહાર આવે છે.

િ ઈચ્છાને પૂરી કરવા કરતાં ઈચ્છાઓને જ પૂરી કરી દેવી.

- કેમ કે, demandનો ક્યારેય end હોતો નથી.
- મેળવેલું અંતે બધું મૂકીને જવું પડે છે.
- ઈચ્છાના આગ્રહથી મુક્ત થાય છે, તે શીંગ મોક્ષ પ્રાપ્ત કરે છે.

૭) સેવકનો વ્યવહાર સંકુલના જાણીતા સાથે જેટલો perfect હોય, એટલો જ perfect અજાણ્યા સાથે હોવો જોઈએ.

- શિષ્ય તે હંમેશાં ગુરુનું પ્રતિબિંబ હોય છે અને પ્રતિનિધિ પણ હોય છે. સંકુલમાં આવતી નવી વ્યક્તિ, દરેક શિષ્યમાં તેમના ગુરુનું પ્રતિબિંబ નિહાળતી હોય છે.

- સંકુલમાં આવનાર દરેક ભાવિક, સંકુલના સેવકોના વ્યવહારના આધારે તેમના ગુરુને percentage આપતા હોય છે.

- એટલે, સંકુલના દરેક સેવક જેટલો સદબ્યવહાર ગુરુ સાથે કરે, એટલો જ સદબ્યવહાર તેઓએ અજાણ્યા ભાવિક સાથે પણ કરવો જોઈએ.

૮) સંકુલના સેવકે આગંતુક દરેક વ્યક્તિને હસતાં મુખે આપકારવું જોઈએ.

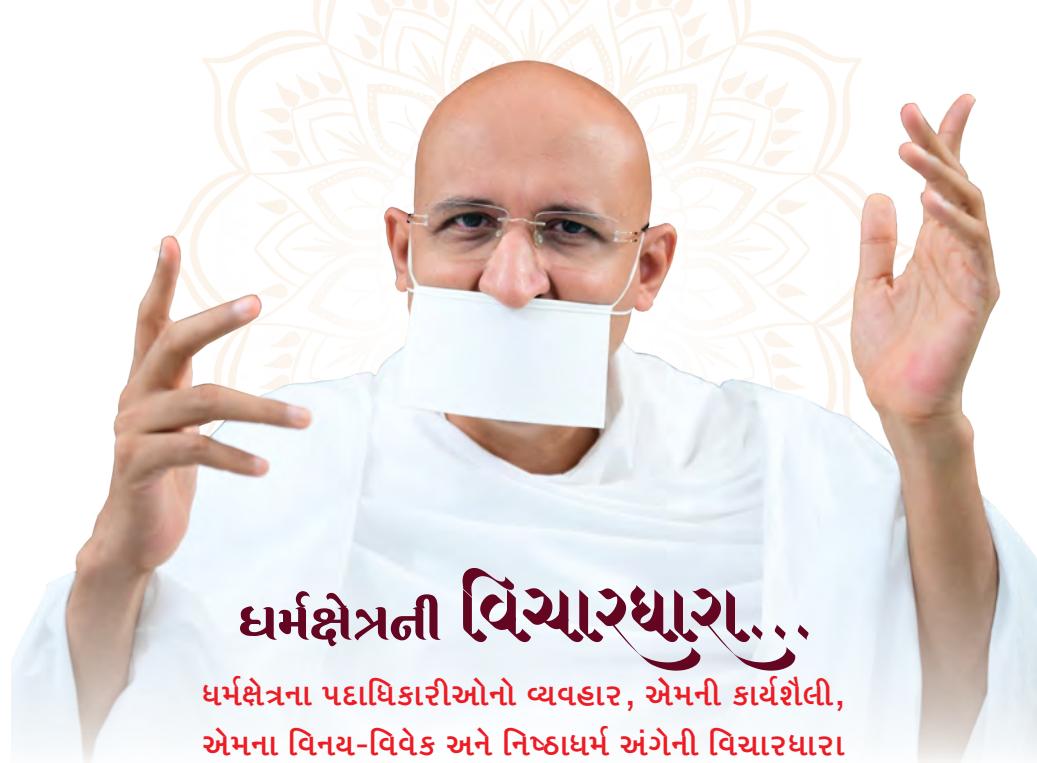
- આવનાર દરેક વ્યક્તિ ભલે ગુરુ ન હોય પરંતુ આવનાર વ્યક્તિ પ્રભુના ભક્ત બની શકે છે, આવનાર વ્યક્તિ પ્રભુ પથગામી બની શકે છે.

૯) દરેક સંકુલમાં મકાનના પ્રમુખ અલગ હોય અને મુમુક્ષુ તથા Missionના પ્રમુખ અલગ હોવા જોઈએ.

- સંકુલના પ્રમુખ મકાનને સાચવે, પરંતુ મુમુક્ષુના પ્રમુખ મુમુક્ષુને સાચવવાની સાથે મુમુક્ષુને હસતાં રાખે અને મુમુક્ષુને હળવા પણ રાખે, પ્રભુ માર્ગ જોડે.

- સંકુલના કાર્યકર્તા સંકુલની જાળવણી કરે અને સેવા, સાધના, આરાધનાના કાર્યકર્તા સેવકો અને આરાધકની આરાધનામાં સહાયક બને, જેથી દરેકને ન્યાય આપી શકાય.

૧૦) સંકુલના દરેક પદાધિકારીઓ ક્યારેય પણ બદલાઈ શકે છે.

ધર્મક્ષેત્રની વિચારધારા...

ધર્મક્ષેત્રના પદાધિકારીઓનો વ્યવહાર, એમની કાર્યશૈલી, એમના વિનય-વિવેક અને નિષ્ઠાધર્મ અંગેની વિચારધારા

- જ્યારે કોઈ પણ વ્યક્તિમાં સેવા કે પદ માટે Granted feeling આવવા લાગે ત્યારે સેવકની જાગૃતતા ઓછી થઈ જાય છે.

૧૧) સંકુલના દરેક સેવકને કોઈ વ્યક્તિ ભૂલ બતાવે ત્યારે આ 5 steps Ideology follow કરવી:

- Step 1 - Yes:** દરેક વ્યક્તિના વિચારો અને દસ્તિ અલગ અલગ હોઈ શકે છે. માટે સૌપ્રથમ તેને હકારાત્મક 'જી, અમે જોઈ લઈએ છીએ' કહેવું.

- Step 2 - Analysis:** પોતાના કાર્યનું analysis અને Post-mortem કરવું.

- Step 3 - Apply:** જો આપણી mistake હોય તો તેને Accept કરીને Apply કરવું.

- Step 4 - Explain:** જો આપણી mistake ન હોય તો સામેવાળાને નમ્રતાપૂર્વક Explain કરવું.

- Step 5 - Silence:** જો આપણી mistake ન હોય અને સમજાવવા છતાં સામેવાળી વ્યક્તિ સમજવા તૈયાર ન હોય તો આપણે મૌન રહેવું

૧૨) સંકુલમાં કોઈ પણ નિર્ણય માત્ર કોઈ એક પદાધિકારીની ઇચ્�ાથી નહીં, પરંતુ સમગ્ર Committeeના સહયોગથી લેવાવો જોઈએ.

૧૩) સંકુલમાં Federation systemનો Role

- Eventsમાં એકરૂપતા લાવવી.
- બધા centresના common technology use કરવી.

૧૪) સંકુલના નિભાવ ખર્ચ માટે વાર્ષિક અનુદાન આપનાર દાતાઓના નામની તકતીને બદલે તેમના નામનું banner બનાવીને લગાડવું.

- દાન પછી નામ, માન અને શાન તે દાનની નનામીછે.

- પરંતુ દાતાઓના નામ લખવાથી જો તેમના પરિવારજનોને ધર્મક્ષેત્ર સાથે જોડાવાની પ્રેરણા મળતી હોય તો નામ ન લખવાનો આગ્રહ ન રાખવો જોઈએ.

❖ સંકુલના પદાધિકારીઓ અને federation ના membersને કોઈ પણ કાર્યક્રમની આમંત્રણ પત્રિકામોકલવી નહીં.

- જે પોતાના હોય, તેમને આમંત્રણ પત્રિકા ફારા કાર્યક્રમની જાણ ન કરવાની હોય, જે પોતાનું માનતા હોય તેઓએ કાર્યક્રમમાં પહેલાથી સેવા આપવા વહેલા આવી જવું જોઈએ.

❖ દરેક સંકુલમાં, કાર્યક્રમોમાં એકરૂપતા હોવી જોઈએ.

- ભગવાન મહાવીર જન્મોત્સવ સમયે 14 સ્વખના પ્રતિક પણ બધા સંકુલોમાં સમાન હોવા જોઈએ.

❖ એક સંકુલના આંગણે જે દિવસે કાર્યક્રમ નિર્ધારિત હોય, તેના 15 દિવસ પહેલા તે ક્ષેત્રના અન્ય સંકુલોમાં કોઈ પણ કાર્યક્રમ આયોજિત ન કરવા.

❖ દરેક સંકુલમાં દરેક સેવક માટે 50% નવા સેવક અને 50% જૂના સેવક - આ ratio સાથે સેવકોની Rotation System હોવી જોઈએ.

- જેથી જૂના સેવકોનો અનુભવ બધાને મળો અને નવા સેવકો પોતાની creativity બહાર લાવી, આંતરિક ક્ષમતાને ખિલવી શકે અને દરેક સેવક all rounder બને.

- જે વ્યક્તિ capable હોય તોના જ્ઞાનાવરણીય કર્મોનો ક્ષયોપશમ હોય. આવી વ્યક્તિને કોઈ બીજા fieldમાં મૂકવામાં આવે તો short timeમાં બીજા fieldમાં પણ તેની સક્ષમતા વધી જાય છે.

- Capable વ્યક્તિ જ્યારે અનેક fieldમાં જાય એટલે તેનું તે દરેક fieldનું knowledge પણ વધતું જાય અને તે fieldમાં જેટલી પણ mistakes થતી હોય, તે mistakes પણ clear થતી જાય.

❖ સંકુલમાં નવા પદાધિકારી નિમવા માટે one step up policy હોવી જોઈએ.

- જેમ કે, મંત્રી President બને, President Trustee બને.
- કોઈ નવા સેવકને direct President પદ આપવામાં આવે તો અન્ય ભાવિકો તેમને easily accept ન કરી શકે.

❖ સંકુલના દરેક સેવકની responsibility છે કે સંકુલના આંગણે આવતા દરેક નવા-જૂના ભાવિકોને એકસરખી વિચારધારાથી ભાવિત કરતાં રહેવા.

❖ સંકુલ કે સંઘના કોઈ પણ કાર્ય માટે committeeના દરેક કાર્યકર્તાઓ એ ફરજિયાત અનુદાન આપવું જરૂરી નથી, દરેક પોતાની ક્ષમતા અને અનુકૂળતા અનુસાર અનુદાન આપે.

- Committeeના સામાન્ય અને શ્રીમંત બંને પ્રકારના ભાવિકો હોય છે.
- Compulsion અને comparison ન થાય, અને વ્યક્તિ પોતાની capacityથી બધારે અનુદાન લખાવીને stressમાં ન આવી જાય તે જરૂરી છે.

❖ જ્યારે પણ donation આપવાનું આવે, ત્યારે Committeeના કારોબારી સભ્યએ પહેલા પોતાની અનુકૂળતા હોય તો જ donation લખાવવું, પછી મંત્રીએ અને સૌથી

છેલ્લે president એમ કમ અને ક્ષમતા પ્રમાણે donation લખાવવું.

- દરેક પોતાની limit જોઈને donation આપવું, જેથી Committeeના કોઈ પણ કાર્યકર્તાઓ શરમમાં આવીને donation ન લખાવવું પડે.

- દરેક પોતાની અનુકૂળતા જોઈને donation અર્પણ કરે, જો અનુકૂળતા ન હોય તો કાર્યકર્તાને નિખાલસતાથી કહી શકે, કે મને અનુકૂળતા નથી.

❖ જ્યારે કોઈ પણ સેવકને પરમ ગુરુદેવ કે અન્ય કાર્યકર્તા તરફથી કોઈ સેવા કે responsibility સૌંપવામાં આવે અને તે માટે તેની અનુકૂળતા ન હોય તો તે સેવકે નિખાલસતાથી અને નમતાથી ના કહી દેવી.

- કરી પણ ન શકે અને કહી પણ ન શકે, આવી પરિસ્થિતિમાં કોઈ પણ સેવક ન હોવા જોઈએ.

❖ જેની પાસે સમય, સમજ અને સંપત્તિનો સમન્વય હોય, તેને જ સંકુલના President પદ પર રહેવું. અને સૌથી મહત્વપૂર્ણ, Presidentના જીવનમાં જ્ઞાન, સંયમ અને સાધના- આ તૃત્ય અત્યંત જરૂરી છે.

- જો president સ્વયં સંકુલમાં હાજર હોય તો ગમે ત્યારે કોઈ problem થાય અથવા કોઈ માર્ગદર્શનની જરૂર પડે તો તરત જ solution આવી શકે.

❖ જો president સ્વયં સંકુલમાં નિયમિત હાજર હોય તો અન્ય સભ્યોને પણ હાજર રહેવાનીપ્રેરણા મળશે.

- જો president સ્વયં પરિગ્રહત્યાગની ભાવનાવાળા હશે તો અન્ય સભ્યોને પણ પરિગ્રહત્યાગ કરવાની પ્રેરણા મળશે.

⦿ દરેક સંકુલની Committeeના દરેક સભ્યો એ weekમાં પોતાના સંકુલમાં નિયત કરેલા દિવસે સિદ્ધપીઠિકમાં સાથે બેસીને પરમ ગુરુદેવ તરફથી સાધનાનો જે નિત્યક્રમ અર્પણ થયો હોય, તે પ્રમાણે સાધના કરવી.

⦿ રલાધિક ક્રમ પ્રમાણે સંકુલના દરેક સભ્યો એ પોતાનાથી વડીલ સભ્યોના ચરણસ્પર્શ કરવા ફરજિયાત છે.

- જે Committeeમાં નાના-મોટાને પગે લાગે તે Committeeમાં problems થતાં નથી
- જે શિષ્ય એકબીજાને પગે લાગતા હોય, તે ગુરુ પાસે problems લઈને ન આવે. કેમ કે, વડીલને પગે લાગવાથી heartમાં softness આવવા લાગે, એટલે order કરવાની વૃત્તિને બદલે વ્યવહારમાં વિનય આવે એટલે automatic positive change આવવા લાગે.

⦿ સંકુલના કોઈ પણ સેવકને કોઈ પણ fieldમાં મૂકવામાં આવે તો તે ન મૂંજાય, ન ગભરાય, ન અકળાય. તેનો સૌથી પહેલો reply હોવો જોઈએ- Yes, I will.

⦿ સંકુલમાં દરેક સેવકનું મહત્વ હોવું જોઈએ, પરંતુ એના વગર ન ચાલે, એવું ન હોવું જોઈએ.

⦿ કોઈ પણ એક સેવકની કોઈ પણ એક fieldમાં જવાબદારી વધારી દેવાથી સંકુલને poison મળે છે.

- જેમ-જેમ સેવક એક fieldમાં રહે તેમ-તેમ તેની quality વધતી જાય, quality વધે તેમ-તેમ તેના વખાણ વધે અને એટલે તેનો micro ego satisfy થાય અને જાણો-અજાણો તેનો ego વધી જાય, જે તેના આત્મગુણો માટે poison બની જાય.

- આ phase પર તેની lifeમાં પણ problemsની શરૂઆત થઈ જાય અને તેને સંકુલની સેવામાંથી પણ નીકળવું પડે તેવા સંયોગો આવી જાય. અંતે, સંકુલ પણ એક શ્રેષ્ઠ કાર્યકર્તાને ગુમાવે છે, જે સંકુલ માટે poison છે.

- જો કોઈ સેવકની એક fieldમાં monopoly હોય તો પછી તે સેવા માટે તે સેવક પરની dependency વધી જાય છે. અને એટલે, તેના અવગુણો અને દોષોને નગણ્ય કરવામાં આવે તો તે સેવક અને સંકુલ બંને માટે અહિતકારી છે.

⦿ સંકુલના દરેક departmentની SOP (Standard Operating System) હોવી જોઈએ, જેમાં તે સેવાની સંપૂર્ણ કાર્યક્રમી, minutes of meeting, suggestions, અનુભવો નિયમિતરૂપે લખાતા હોય.

- સેવક બદલાય પણ system ન બદલાવી જોઈએ.
- SOPની આ systemથી જે નવા સેવક department સંભાળે, તે પોતાનું કાર્ય clarity સાથે સહજતાથી કરી શકે.

⦿ જ્યારે પણ સંકુલમાં સંઘમિલન આયોજિત થાય ત્યારે SOPનું જાહેરમાં વાંચન કરવું.

- SOPના જાહેર વાંચનથી ભાવિકોની જાગૃતતામાં વધારો થાય છે.
- સંકુલમાં આવનાર દરેક ભાવિક સંકુલની systemથી માહિતગાર હોય, જેથી તેઓને પણ ધ્યાનમાં રહે કે તેઓએ પણ તે systemને follow કરવાની છે.
- જ્યારે સંકુલની SOPમાં કોઈ પણ ફેરફાર થાય, તો તે updatesથી પણ સર્વ ભાવિકો માહિતગાર રહેશે.

- જેમ કે, સંકુલમાં donation આપનાર દાતાના નામની તકતી લાગશે કે નહીં? તેમનું સન્માન થશે કે નહીં?

⦿ સંકુલમાં આવનાર ભાવિકોને હંમેશાં સાત્ત્વિક ભોજન જ કરાવવું જોઈએ.

- સંકુલમાં આવનાર ભાવિકોને ભોજન કરાવવું તે દરેક સંકુલની ફરજ છે. પરંતુ ભોજન વિકાર ઉત્પન્ન કરાવે તેવું વધુ તેલ, મરચા, મસાલાવાળું નહીં પરંતુ સાત્ત્વિક હોવું જોઈએ.
- સંકુલમાં નિઃસહાય લોકો માટે જે ટિફિન બનાવવામાં આવે તેમાં પણ ભોજન સાત્ત્વિક જ આપવું.

⦿ સંકુલને પ્રાર્થનાસભા, ભક્તિ કાર્યક્રમ, seminars માટે rent પર આપવા પરંતુ Birthday party, marriage, સગાઈ આદિ સંસારવર્ધક કાર્યો માટે rent પર ન આપવા.

⦿ દરેક સંકુલના ભાવિકો વચ્ચે સદદ્વિવહાર હોવો જોઈએ, પરંતુ પોતાના personal પ્રસંગમાં સંકુલના પદાધિકારીઓને આમંત્રણ આપવું હોય તો બધાને આપવું, નહિતર કોઈને ન આપવું.

- સંકુલમાં જચારે બધા કાર્યકર્તા સેવા આપતા હોય અને પ્રસંગોમાં અમુક જ કાર્યકર્તાને આમંત્રણ મળે તો અરસપરસ અસંતોષ વધવાની શક્યતા રહે છે, જે સંકુલ માટે અહિતકારી છે
- રાગ-દ્રેષ્ણની શરૂઆત હંમેશાં નાની હોય છે પણ તેનો અંત મોટો હોય છે.

⦿ સંકુલના ભાવિકોનો અરસપરસ આર્થિક વ્યવહાર ન હોવો જોઈએ.

- આજના આર્થિક વ્યવહાર ભવિષ્યની અશાંતિનું કારણ બનતા હોય છે.
- અંદર-અંદર આર્થિક વ્યવહારો કરવાથી સંકુલનો કાર્યકર્તા તૂટે છે.

► કોઈ પણ કાર્ય પાછળ આજીવાનો પણ આગ્રહ ન હોવો જોઈએ અને ‘મને આમ જ કહેવામાં આવ્યું છે માટે હું આમ જ કરીશ’ એવી માન્યતાનો પણ આગ્રહ ન હોવો જોઈએ.

- કોઈ પણ કાર્ય વિવેક અને વિનયના સમન્વયથી કરવું.
- વિનય - System પ્રમાણે કાર્ય કરવું
- વિવેક – Situation પ્રમાણે કાર્ય કરવું.
- એટલે દરેક સેવકે સમય પ્રમાણે system અને situation જોઈને કાર્ય કરવું જોઈએ.

► જે એક શ્વાસમાં 2 કાર્ય કરી શકે તે પોતાની ઉમરને 2 ગણી કરી શકે છે.

► સેવકોના યોગ્ય નિર્ણયમાં પરમ ગુરુદેવની અનુમોદના હશે. પછી તે યોગ્ય નિર્ણય આજ્ઞા સાથેનો હશે કે આજ્ઞા વગરનો હશે.

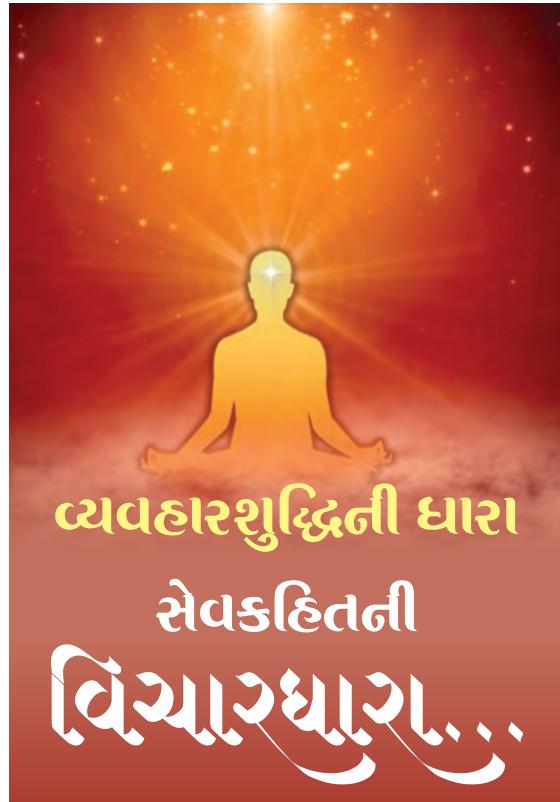
► અસંવિભાગી ન હુતસ્સ મોકબો

- જે પોતાના સુખમાં અન્યને ભાગીદાર બનાવે છે તેનું સુખ ઓછું થતું નથી.
- મને મળેલું સત તત્ત્વ સહુને મળે તેવી ભાવના સાથે કોઈના જીવનમાં પ્રેરણાનું સર્જન કરવાથી સત તત્ત્વનો વારંવાર યોગ થાય છે.

► સેવક માટે ભાષા શુદ્ધિની વિચારધારા:

- સેવા દરમિયાન સુયોગ શબ્દપ્રયોગ કરવો જરૂરી છે.
- જેમકે, પરમ ગુરુદેવ કે કોઈ પણ સંત-સતીજી મારા પર ગુસ્સો નહીં, પરંતુ અનુશાસન કરે છે.

► કોઈ પણ કાર્યક્રમમાં સંકુલના પ્રમુખ કે federationના membersનું સન્માન કરવું નહીં.

- સન્માનનું આ show culture સમગ્ર સમાજને down કરનારું culture છે.
- વારંવાર સન્માન થવાથી તે સેવકના પુણ્ય ઘટે છે. ધર્મક્ષેત્રમાં સેવા આપનાર સેવકના પુણ્ય વધવા જોઈએ.

► કોઈ પણ કાર્યક્રમમાં કોઈ વ્યક્તિ વિશેષના સન્માન-બહુમાન કરવા માટે પારસધામ, પાવનધામ સંધાન પ્રમુખ, મંત્રી, ખજાનચી, Trustee Stage પર નહીં આવે, પરંતુ અન્ય કાર્યકર્તા stage પર આવીને સન્માન કરશે.

- આ વિચારધારાથી સંકુલના દરેક નાનામાં નાના કાર્યકર્તાને પ્રોત્સાહન મળે છે.
- જન સામાન્યને પણ આ વિચારધારામાંથી નાનાને આગળ કરવાની પ્રેરણ મળશે.

► મર્યાદા વગરની શાસન સેવાનું કોઈ પણ મૂલ્ય હોતું નથી.

પરમ ગુરુદેવની આ વિચારધારા આધારિત ફરજિયાત નિયમો:

- કોઈના પણ Husband કોઈના પણ Wife સાથે એક carમાં આવી શકે નહીં.
- કોઈ પણ married વ્યક્તિ કોઈ અન્ય વિજાતીય married વ્યક્તિ સાથે એક carમાં જઈ શકે નહીં.
- સંકુલમાં શાસન પ્રભાવના અર્થે પધારેલ શાસન પ્રભાવકનો phone number ન લેવો, તેઓ શાસન પ્રભાવના કરીને સંકુલમાંથી પધારે ત્યાર પછી રેમના personal contactમાં ન રહેવું.

► સંકુલના દરેક કાર્યકર્તાનોની ચતુર્વિધ સંધની સામે mistake meeting થવી જોઈએ.

- ચતુર્વિધ સંધની ઉપસ્થિતિમાં વાર્ષિક સંત-સતીજી-શ્રાવક-શ્રાવિકાનો એક જાહેરમાં મહોત્સવ હોવો જોઈએ, જેમાં પ્રત્યેક વ્યક્તિ આખા વર્ષ દરમિયાન, સેવા અને સાધના દરમિયાન પોતાનાથી થયેલ �mistakesને જાહેરમાં કબૂલ કરીને તેનું પ્રાયશ્ચિત લે.
- દરેક સેવક પાસે પોતાની Mistake book હોય, જ્યારે પણ સંકુલમાં સેવા દરમિયાન પોતાનાથી કોઈ mistake થાય, તે mistakeને Mistake bookમાં note કરી લે.
- થયેલી તે mistakeને mistake meeting દરમિયાન જાહેરમાં ખુલ્લા દિલે કબૂલ કરે.
- આની પાછળ 2 benefits છે :
- o સ્વયંની જાગૃતતા વધે : જાહેરમાં accept કરવાથી વ્યક્તિના સ્વયંના mistake repeat થવાના chances ઓછા થઈ જાય .

o અન્યને પણ જાગૃત કરે: બીજા પણ તે mistakeને સાંભળીને, તેમાંથી પ્રેરણા લઈને પોતાનાથી આવી mistake ન થઈ જાય તેના માટે alert રહે.

o આ વિચારધારાથી સંકુલ, committee અને જનસામાન્યના ઘરમાં એક-બીજા પ્રત્યે Trust અને Respect વધશે અને દરેકની Quality up થશે.

 મહોત્સવ દરમિયાન સંત-સતીજીઓની સમાચારીનું પણ જાહેરમાં વાંચન થવું જોઈએ, અને શ્રાવકોની પણ સમાચારી બનાવીને તેનું પણ વાંચન થવું જોઈએ.

- બંને પક્ષે એકબીજાની સમાચારી જ્ઞાત હોવાથી બંને પક્ષે rulesને break ન કરવાની alertnessમાં વધારો થશે.
- સંત-સતીજી અને શ્રાવકો બંને એક-બીજાના અનુશાસક બને તો સમજ સાથે એક healthy અને સુદૃઢ સમુદાયનું નિર્મિણા થશે.
- જાગતા શ્રાવક હોય તો જાગતા સંત હોય અને જાગતા સંત હોય તો જાગતા શ્રાવક હોય, અને બંનેનું future bright બનશે.

 કોઈ પણ સંત-સતીજીના વ્યવહાર કે સંયમ જીવનમાં કોઈ પણ ભૂલ, defect, mistake, ખામી કે ક્ષતિ લાગે તો ભાવિકોએ અંદરોઅંદર discuss કરવાને બદલે આના વિશે પરમ ગુરુદેવને publicly or personally જાણ કરીને સંયમ સહાયક બનશું.

 સ્વયંને સેવાનો લાભ મળો ત્યારે અન્યને પણ સાથે સાથે શિખડાવતા જવું. જેથી સેવાની quality પણ upgrade થાય અને તે સેવકની અનુપસ્થિતિમાં સેવાનું કાર્ય અટકે નહીં.

- જે carમાં spare wheel હોય, તેના main wheelમાં problem આવે તો પણ car અટકતી નથી. એવી જ રીતે સેવાના ક્ષેત્રમાં પણ કોઈની અનુપસ્થિતિથી સેવા અટકે નહીં.
- સંકુલમાં કોઈ પણ સેવકની કોઈ પણ ક્ષેત્રમાં monopoly ન હોવી જોઈએ.
- સંકુલના દરેક કાર્યકર્તા all rounder બને, દરેકને દરેક fieldનો experience મળો.

 કોઈ પણ કાર્ય માટે પહેલા જૂના અને નવા સેવકોની meeting થવી જોઈએ.

- Meetingમાં seriousness પણ હોવી જોઈએ અને હળવાશ પણ હોવી જોઈએ. પરંતુ હળવાશ એટલી પણ ન હોવી જોઈએ કે meeting casual બની જાય.

 કોઈ પણ નવા કાર્યકર્તાની ભૂલ તો જ થાય જો જૂના કાર્યકર્તાઓએ તેમણે શિખડાવ્યું ન હોય.

 સેવકને જ્યારે કોઈ પણ સેવા સૌંપાય ત્યારે તેઓએ તે સેવા કરતી વખતે સેવા સૌંપનાર વ્યક્તિને time-to-time update report આપવો અને સેવા પૂર્ણ કર્યા પછી પણ તે સેવા થઈ ગઈ છે તેનો report આપવો.

 કોઈ પણ વ્યક્તિની financial condition તેના અંદરના વિચારોનું પ્રતિબિંબ હોય છે.

- જેમ ગુણ વધે તેમ સંપત્તિ વધે, અને ગુણ ઘટે તેમ સંપત્તિ ઘટે.
- ખોટું કરીને મેળવેલ સંપત્તિનું આયુષ્ય વધારે હોતું નથી.

 નિયમોમાં સમય અને સંજોગ પ્રમાણે ફેરફાર થઈ શકે છે પણ નિર્ણયોમાં ફેરફાર ન થઈ શકે.

 પોતાને સૌંપાયેલું કાર્ય બીજાને સૌંપવું નહીં. જો પોતાને સૌંપાયેલું કાર્ય પોતાનાથી થઈ શકે એમ હોય તો જ સેવકે હા કહેવી, અને જો ના થઈ શકે એમ હોય તો સામેથી કહી દેવું ક, મારાથી આ કાર્ય થઈ શકે તેમ નથી.

- જ્યારે સેવકને કોઈ કાર્ય સૌંપાય છે ત્યારે એક વિશ્વાસ સાથે સૌંપાય છે. પરંતુ જ્યારે સૌંપાયેલું કાર્ય બીજાને સૌંપાય છે ત્યારે તે ન થાય તો શરૂઆતમાં જે રાગ-ક્ષેષ થાય તે નાના લાગતાં હોય, પરંતુ અંતે તે બહુ મોટું સ્વરૂપ લેતા હોય છે.
- સેવાથી રાગ-ક્ષેષ ઘટે તો જ તે સાર્વક સેવા.

 Committeeમાં જ્યારે કોઈ પણ 2 members વચ્ચે કોઈ problem થાય તો પરમ ગુરુદેવને કહેવું અથવા એકબીજાને કહેવું પરંતુ કોઈ ત્રીજાને ન કહેવું.

- કોઈ પણ problemનું 2 રીતે solution આવી શકે:
 1. અરસપરસ જે misunderstanding થઈ હોય તે clear કરીને.
 2. પરમ ગુરુદેવ પાસેથી માર્ગદર્શન લઈને.
- અન્ય કોઈને વાત કરવાથી committee-ની અંદરની strength અને trust તૂટે છે.

 સંપત્તિ માટે જ્યારેય રાગ-ક્ષેષ ન થાય જોઈએ, કોઈ પણ project દરમિયાન કોઈ પણ vendorને તેનું payment નિયત કરેલ સમયમાં મળી જ જવું જોઈએ.

- સેવા દરમિયાન બહારના ઘણા vendors અને organization સાથે work કરવાનું થાય ત્યારે ઘણીવાર qualityને લીધે problems પણ થતાં હોય છે, ત્યારે એકવાર તે

problemને solve કરીને બીજુવાર તેની સાથે work ન કરવું.

- સંપત્તિ માટે સંસ્થાનું નામ ખરાબ ન થવું જોઈએ.

► જે દરેક વસ્તુને પચાવી શકે છે, તેની lifeમાં પ્રગતિ હોય છે. માટે, NO REACTION.

- સંકુલના દરેક ભાવિકોને કોઈ પણ કઈ પણ suggestion આપે ત્યારે કોઈ reaction ન આપવું.

- જ્યાં સમભાવ અને સ્વીકારભાવ હોય છે ત્યાં દરેક problemનું solution હોય છે, અને સહનશીલતાની વૃદ્ધિ હોય છે.

- ભૂલ કાઢનારની પણ ભૂલ હોઈ શકે છે માટે, અદૃ જુતાણિ સિક્રિબજ્જા, ણિરદ્વાણિ ઉવ્યજ્જાણ - કોઈ suggestion આપે ત્યારે તેમાંથી જે અર્થરૂપ હોય, જે કામનું હોય, તેનો સ્વીકાર કરવો અને જે નિરર્થક હોય, તેને છોડી દેવું પરંતુ સામે reaction ન આપવું.

પ્રેરણાની ધારા શાસન પ્રભાવના કાર્યક્રમોની વિગ્રહધારાના

● જે કાર્યક્રમ કરવા હોય, તે perfect અને quality સાથે જ કરવા. 'Anyhow' નો હાઉ ઊભોન કરવો.

- દરેક વ્યક્તિનો સમય મહત્વનો હોય છે. ભાવિકો પોતાના scheduleમાંથી સમય કાઢીને કરીક અર્થ પામવાના હેતુથી કાર્યક્રમમાં જોડાતા હોય છે.
- એટલા માટે જો કાર્યક્રમની quality ન હોય તો ભાવિકોનો સમય વર્થ જાય છે.

● કાર્યક્રમ દરમિયાન બેઠક વ્યવસ્થાના સેવકે પહેલાથી chair પર મહાનુભાવોના namesના placard મૂકી રાખવા.

- કોઈ પણ સેવકે કોઈ પણ મહાનુભાવને chair પર બેસાડવા માટે તે chair પર બેઠેલ કોઈ અન્ય વ્યક્તિને પણ chair પરથી ઊભા

કરવા નહીં.

- સંકુલમાં special અને non-specialના ભેદભાવ વગર similarityનો ભાવ હોવો જોઈએ.

- સમય અને પરિસ્થિતિ કોઈની ક્યારેય પણ બદલાઈ શકે છે.

- સંકુલમાં સેવક, કોઈ યોગ્ય વ્યક્તિને યોગ્ય સમજીને સન્માન કરે પરંતુ તેઓએ કોઈને અયોગ્ય માનીને તેનું અપમાન ન કરવું જોઈએ.

● કોઈ પણ કાર્યક્રમ દરમિયાન બેઠક વ્યવસ્થા તે ક્ષેત્રના જાણકાર ભાવિકને જ સૌપણી, જેથી તે સમય-સંજોગ અનુસાર દરેક આગંતુકને બેસાડી શકે.

● ઉછામણી સમયે જે સત્કાર્ય માટે જે અનુદાન જાહેર થયું હોય અને મળ્યું હોય, તે

અનુદાનને તે જ સત્કાર્યની પ્રવૃત્તિ માટે વાપરવું જોઈએ.

- જ્યાં આર્થિક વહીવટ નીતિપૂર્વક અને transparency સાથે થતો હોય ત્યાં અનુદાન હંમેશાં વધતું રહે છે.

- એ અનુદાનથી કોઈના જીવનમાં સત્કાર્યના દીપક પ્રગટાવવાની અને કેટલાય જીવોને શાતા પહોંચાડવાની તક મળે છે.

● જ્યારે પણ લાગે કે કાર્યક્રમમાં quality નથી તો શરમમાં ન રહેતા, કાર્યક્રમને થોડા સમય માટે stop કરીને પહેલા �quality લાવવાનો પ્રયત્ન કરવો.

● કોઈ પણ મહોત્સવ કે કાર્યક્રમ દરમિયાન નવા લોકોને આગામ સ્થાન આપવું અને જૂના ભાવિકોએ પાછળ બેસાંતું.

આજના બાળકને ભાવિના ભગવાન બનાવવાનું Production house તે Look n Learn.

- ઉપાશ્રયોમાં ઉપાસના કરવા માટે ઉપાસકોનું સર્જન કરવા માટે છે Look n Learn.
- માત્ર ગોખણીયા શબ્દોથી નહીં પરંતુ આંતરિક અનુભૂતિથી ગુણવૃદ્ધિ કરાવતું જ્ઞાનધામ તે Look n Learn.
- બાળમાનસની રસ-રૂચિ અનુસાર તેનામાં જ્ઞાનનું સંસ્કરણ કરે તે Look n Learn.
- Jainismમાં દરેક સિદ્ધાંતોની ઊંડાણભરી scientifically and spiritually સમજ આપતું જ્ઞાનધામ તે Look n Learn.

જ્ઞાનદાતાના ગુણોની ધારા Look n Learn વિચારધારા

વિનય ગુણથી સમૃદ્ધ હોય તે જ Look n Learnના દીદી હોય.

- આપણી auraને શુદ્ધ અને white કરનારું તત્ત્વ તે વિનય હોય.
- વિનય ગુણની જેમ-જેમ વૃદ્ધિ થાય એમ-એમ જ્ઞાન પ્રગટ થાય.
- વિનય જ્યારે સર્વોત્કૃષ્ટ બને છે ત્યારે જ્ઞાન, કેવળજ્ઞાનમાં પરિણમે છે.
- Success એને જ મણે છે, જેની aura white હોય. Aura એની જ white હોય, જેનામાં વિનય હોય.

શુદ્ધિની ધારા આત્મવિશુદ્ધિની વિચારધારા

સમર્પણાતાથી આત્મશક્તિનો વિકાસ

સાથે તે Look n Learnના દીદી હોય.

- આલોચના તે આત્મ આરાધનાનું પ્રથમ step હોય છે.
- જ્યાં સુધી આલોચના નથી થતી, ત્યાં સુધી અંતરમાંથી ભૂતકાળ delete થતો નથી.
- ભેદજાનની પ્રાપ્તિની શરૂઆત આલોચનાથી થતી હોય છે.
- સમર્પણ તે ભેદજાનનું બીજ હોય છે.
- જ્યાં આત્મ સમર્પણ છે ત્યાં ભક્તિ છે. જ્યાં ભક્તિ છે ત્યાં સહનશક્તિ સહજ છે. માટે ભક્તિ અને સમર્પણાતાના આધારે Look n Learnના દીદીએ સ્વયંની સહનશક્તિ અને આત્મશક્તિનો વિકાસ સાધવાનો છે.

પાત્રતાની ધારા ગુણોની વિચારધારા

પણ-પણે જાગૃતિ રાખે તે Look n Learnના દીદી બની શકે.

- Child psychologyને સમજી શકે તે જ perfect teacher બની શકે.
- ભગવાનના શાસનની પ્રભાવના કરનારી વ્યક્તિ ભાવિના તીર્થકર પદની અધિકારી બની જાય છે.
- પ્રભુનું કામ કરનારે લાભનો કોઈ પાર ન હોય અને પ્રભુના કામમાં કચાશ રાખનારનું નુકશાન પારાવાર હોય.
- Look n Learnના દીદીમાં જો discipline નથી તો તેમની પાસે આવનારા બાળકમાં પણ discipline આવી શકતી નથી.

પરમાર્થની ધારા સેવાની વિચારધારા

પ્રભુના શાસનની સેવા ભાર માનીને નહીં,

ભાવથી કરે તે Look n Learnના દીદી હોય.

- Look n Learn માત્ર પગ દોડાવનારં mission નથી, મને દોડાવનારં mission છે. જે મનથી દોડે છે તે અંતે મંજિલને પામે છે.
- ઉચ્ચ ગોત્ર કર્મનો ઉદ્ય હોય એને જ જિનશાસનની સેવાનો લાભ પ્રાપ્ત થતો હોય છે.
- Look n Learnના દીદીને પરમ ગુરુદેવ દારા અર્પણ કરવામાં આવેલું ‘શાસન રક્ષિકા’ નું સન્માન તે શાસન સેવા અને સમર્પણતાનું મહત્વ પ્રતિત કરાવી રહ્યું છે.
- શાસનની - ધર્મની જે રક્ષા કરે છે, શાસન-ધર્મ તેની રક્ષા કરે છે.
- શાસનરક્ષા અને સેવા કરનારની અંતિમ ક્ષણો ન માત્ર આત્મસંતોષ આપી જનારી હોય પરંતુ આત્મ સમાધિ આપનારી હોય.
- Look n Learnની સેવા તે કેટલાંય બાળ હૃદયમાં પ્રભુપ્રેમ જાગૃત કરાવવાના અત્યંત સંતોષ પ્રાપ્તિની સેવા છે.

શાસન પ્રભાવનાની ધારા શાસન રક્ષિકા માટેની વિચારધારા

- આજના બાળકમાં ધર્મનું સંસ્કરણ કરીને

એને ભાવિના ભગવાન બનાવનારા Look n Learnના દીદી તે શાસન રક્ષિકા છે.

- ધર્મ કરવો તે સ્વાર્થ, ધર્મ માટે કંઈક કરવું, અન્યને ધર્મ પમાડવો તેવા પરમાર્થનું કાર્ય કરે તે Look n Learnના દીદી.
- બાળ હૃદયમાં ધર્મભાવનાના સિંચનના ઉમદા કાર્ય દારા તીર્થકર નામ કર્મબંધના ઉપાર્જનની સંભાવના સર્જ તે Look n Learnના દીદીનું પદ.
- બાળકને સંસ્કારિત કરવાની સાધના જેની સ્વયંની સમાધિમાં પરિણમે તે Look n Learnના દીદી.
- Look n Learnના દીદી માટે બાળકને ભણાવવાનો classroom તે સમવશરણ હોય, સ્વયં દીદી તે પરમાત્માના roleમાં હોય.
- Look n Learnના દીદીના દરેક વર્તન, દરેક વ્યવહાર અને દરેક વચનમાંથી વિનયગુણનું પ્રાગટ્ય થતું હોય.
- આંખોમાં પ્રેમ, વાણીમાં વાત્સલ્ય અને અસરકારક આચરણ તે Look n Learnના દીદીની quality હોય.

સમાજ ઘડતરની ધારા

Look N Learn સર્જનની વિચારધારા

જિનશાસનને જયવંતુ રાખનારા ભાવિના સુસંસ્કારી સમાજના નિર્માણ માટે સર્જયું છે Look n Learn જેન જ્ઞાનધ્યામ.

- ભાવિના તીર્થકર, પ્રભુ, ગણધર ભગવંત તેમજ ઉત્કૃષ્ટ કોટિના શ્રાવકોના સર્જન માટે છે Look n Learn.

માત્ર બાળકો જ નહીં, માત્ર દીદીઓ જ નહીં પરંતુ તેમના માધ્યમે તેમના પરિવારજનો પર પણ ધર્મ સંસ્કારોના પ્રભાવ દારા એક બહોળા સંસ્કારી સમાજનું સર્જન કરે તે Look n Learn.

ધર - પરિવારની સાર - સંભાળ રાખતાં યુવાન બહેનો માટે પણ દીદી સ્વરૂપે આંતરિક સર્જન શક્તિને ખોલવવા તેમજ ધર્મની સેવા અને આત્મકલ્યાણ સાધવાની તક આપે તે Look n Learn.

હજારો બાળકો, સૌંકડો દીદીઓના માધ્યમે જન-જન સુધી પ્રભુ ધર્મની પ્રભાવના કરવાનું ઉત્કૃષ્ટ લક્ષ સાધે તે Look n Learn.

ભગવાન મહાવીરનું મન...

એક વત્સ એ ભગવાનને પૂછ્યું, ભગવાન ! આપનું મન આટલું **strong** કેમ છે ?

ભગવાન : વત્સ ! જે વધારે પડતી અનુકૂળતાઓને ભોગવે છે, તેનું મન **weak** હોય છે.

જે પ્રતિકૂળતાઓને પ્રેમથી સ્વીકારે છે, પ્રતિકૂળતાઓને આમંત્રણ આપે છે,

પ્રતિકૂળતાઓને સમભાવે સહન કરે છે, તેનું મન **strong** હોય છે.

‘પ્રતિકૂળતા સાથે મૈત્રી કરતાર, મનને **strong** બનાવે છે.’

 આયંબિલ અનંતકાળની સ્વાદ વૃત્તિને
નિર્જીવ બનાવવાની આરાધના છે.

- કેમ કે, આપણો દરેક વૃત્તિમાં ભવિષ્યની વૃત્તિ સર્જનનું બીજ પડેલું છે.
- વૃત્તિઓની સક્રિયતા કર્માને સજીવન કરે છે.
- આહારની આસક્રિયતા વારંવાર પ્રાણીના ભવમાં જન્મ કરાવે છે.
- સાધક એ હોય જે જન્મ-જન્મની વૃત્તિઓને નિર્જીવ કરે.

 આયંબિલ પરિગ્રહ મુક્તિની process છે.

- શરૂઆતમાં ભોજનના પદાર્થ છૂટે, પછી ધીરે-ધીરે આખો સંસાર છૂટે.
- ભોજન સાથે ધીરે-ધીરે memoryમાં રહેલાં રાગ-દ્રોષ, અણગમાની feelings પણ છૂટતી જાય છે.
- જીભ પર જેનો સંયમ આવે, એનો આત્મા પર પણ સંયમ આવે.

 આયંબિલ એક રીતે દીક્ષાની process છે.

- કેમ કે, તેમાં સુખબુદ્ધિ છૂટે છે.
- સાધુ જીવનમાં, જેમ વસ્તુ કે વ્યક્તિનો સાથ હોવા છતાં પણ તેમાં સુખબુદ્ધિના ભાવ ન હોય, એમ આયંબિલમાં ભોજન હોય પણ તેમાંથી સુખ મેળવવાનો ભાવ ન હોય.
- ઉપવાસમાં ભોજનનો ત્યાગ અને આયંબિલમાં સ્વાદનો ત્યાગ હોય છે.
- દીક્ષા જેવો ઉપવાસ હોય, જેમાં સંપૂર્ણ ત્યાગ હોય છે અને શ્રાવક દીક્ષા જેવી આયંબિલ હોય છે, જેમાં આંશિક ત્યાગ હોય છે.

 ‘સ્વ’ આત્મા સિવાયના અશાશ્વત એવા જગતના દરેક ‘પર’ સાથેના connectionને ઓછું કરવું એને આયંબિલ કહે છે.

- આહાર અને શરીર બંને અશાશ્વત છે.
- આહારક દશા અશાશ્વત છે અને અનાહારક દશા શાશ્વત છે.
- શાશ્વતનો ક્યારેય પરિગ્રહ હોતો નથી કેમ કે, એ છૂટતું નથી. અશાશ્વતને પકડવામાં જ પરિગ્રહની ભાવના હોય છે.

 આયંબિલ તે ભોગથી યોગની દિશાની આરાધના છે.

- કેમ કે, આ આરાધના ભોજન પ્રત્યેના reactionને ઘટાડી સ્વભાવનું શુદ્ધિકરણ કરે છે.
- આયંબિલ તપ વિકારનું મારણ છે.
- કેમ કે, આ તપમાં વિકારના કારણારૂપ વિગય દ્વારા ત્યાગ હોય છે.
- માટે આયંબિલ તપ બ્રહ્મચર્યમાં સહાયક છે.

 આયંબિલની આરાધના આસક્રિયતી મુક્તિ તરફની યાત્રા છે.

- અશાશ્વતની આસક્રિયતામાં અનાસક્રિયત અને શાશ્વતની અનાસક્રિયતામાં આસક્રિયત કરાવનાર આરાધના છે.

 આયંબિલ ‘પર’થી મુક્તિની સાધના છે.

- કેમ કે, ‘પર’થી સુખ મળે છે એવી અનાદિની વૃત્તિથી મુક્ત થવાનો પુરુષાર્થ તે આયંબિલની આરાધના છે.
- જે અજ્ઞાનથી મુક્ત થાય છે તે ‘પર’થી મુક્ત થાય છે. જે અજ્ઞાનથી યુક્ત હોય તે ‘પર’થી યુક્ત હોય છે.

 આયંબિલ અનંતકાળની સ્વાદવૃત્તિને જીતવાની આરાધના છે.

- આ તપમાં ભોજન છે પણ સ્વાદ નથી, જીભના સ્વાદનો મનમાં પ્રવેશ નથી.

- ઉપવાસની આરાધના સહજ છે પણ આયંબિલની આરાધના કઠિન છે.
- કેમ કે, મન ઉપર જેમને જીત મેળવી હોય એ જ આયંબિલ તપ કરી શકે છે.
- જીભથી ચાખવું તે સ્વાદ નથી પણ મનથી અનુભવવું તે સ્વાદ છે.
- માટે, જમવું પણ જમવા પર ધ્યાન ન આપવું.

 આયંબિલ શિષ્ટત્વની સાધના છે અને ઉપવાસ ગુરુત્વની.

- કેમ કે, આયંબિલ ઈચ્છા મુક્તિની આરાધના છે.

 આયંબિલ અનાસક્તિના આનંદને પામવાની આરાધના છે.

- કેમ કે, આયંબિલમાં ભોજનની અનાસક્તિ નિર્વિકલ્પતા લાવે છે, જે મળે તેમાં સ્વીકાર ભાવ લાવે છે.

- સ્વીકાર ભાવ વધે તેમ સમાધિ વધે છે.
- નિર્વિકલ્પતા વધે તેમ પ્રસત્તતા વધે છે.

 આયંબિલ, કર્મને ખપાવવાની process છે.

- એક આયંબિલ, અનંત નિષ્ઠત કર્મનો ક્ષય કરે છે.
- આ તપ અનંત અંતરાય કર્મનો ક્ષય કરી આત્માની શક્તિને ખીલવે છે.
- આ તપ આત્માને નિકાચિત કર્મથી બચાવી ઉચ્ચ ગોત્ર અને શુભ નામ કર્મનો બંધ કરાવે છે.

 આયંબિલની આરાધના આકર્ષણ અને આગ્રહનું મારણ છે.

- કેમ કે, માત્ર પદાર્થ છૂટે તે નહીં, સ્વાદનો આગ્રહ છૂટે તે આયંબિલ છે. તેમાં આહાર પ્રત્યેનું આકર્ષણ ઘટવા લાગે છે.
- આ તપ કરવાથી કર્મના ક્ષય સાથે કર્મના કારણ પણ છૂટવા લાગે છે.
- આ તપથી ધીરે-ધીરે ભોજનની સાથે સંબંધો, પદાર્થો, અને વિચારોની પણ આયંબિલ થવા લાગે છે, તેના પ્રત્યેનું આકર્ષણ અને આગ્રહ પણ ઘટવા લાગે છે.
- આયંબિલની આરાધના સંગ્રહ અને સ્વાર્થ ભાવથી મુક્તિ શીખવે છે.

પરમનું ચિંતન...

એક દિવસ પરમધામમાં એક સર્પ દેખાયો, ત્યાં ઉપસ્થિત ઘણા ભાવિકોએ એ સર્પને જોયો અને પરમ ગુરુદેવે પણ એ સર્પને જોયો.

ભાવિકોએ માત્ર સર્પને જોયો અને પરમ ગુરુદેવે સર્પને જોઈને ચિંતન કર્યું... આ આત્માને જ્યારે હાથ-પગ અને મનુષ્ય ભવ મળ્યો હશે ત્યારે તેણે કર્મનું planning નહીં કર્યું હોય.

હથ સંજયે, પાય સંજયે...

હાથ-પગનો સંયમ નહીં રાખ્યો હોય અને હાથ-પગનો દુરૂપયોગ કર્યો હશે એટલે આજે હાથ-પગ વિનાના ઉરપર જાતિના તિર્યંચનો ભવ પ્રાપ્ત થયો છે.

માટે જ, સમજ સાથેના મળેલા શ્રેષ્ઠ માનવભવમાં કર્મનું એવું planning કરવું જોઈએ, જેથી આવા ભવ ન કરવા પડે !

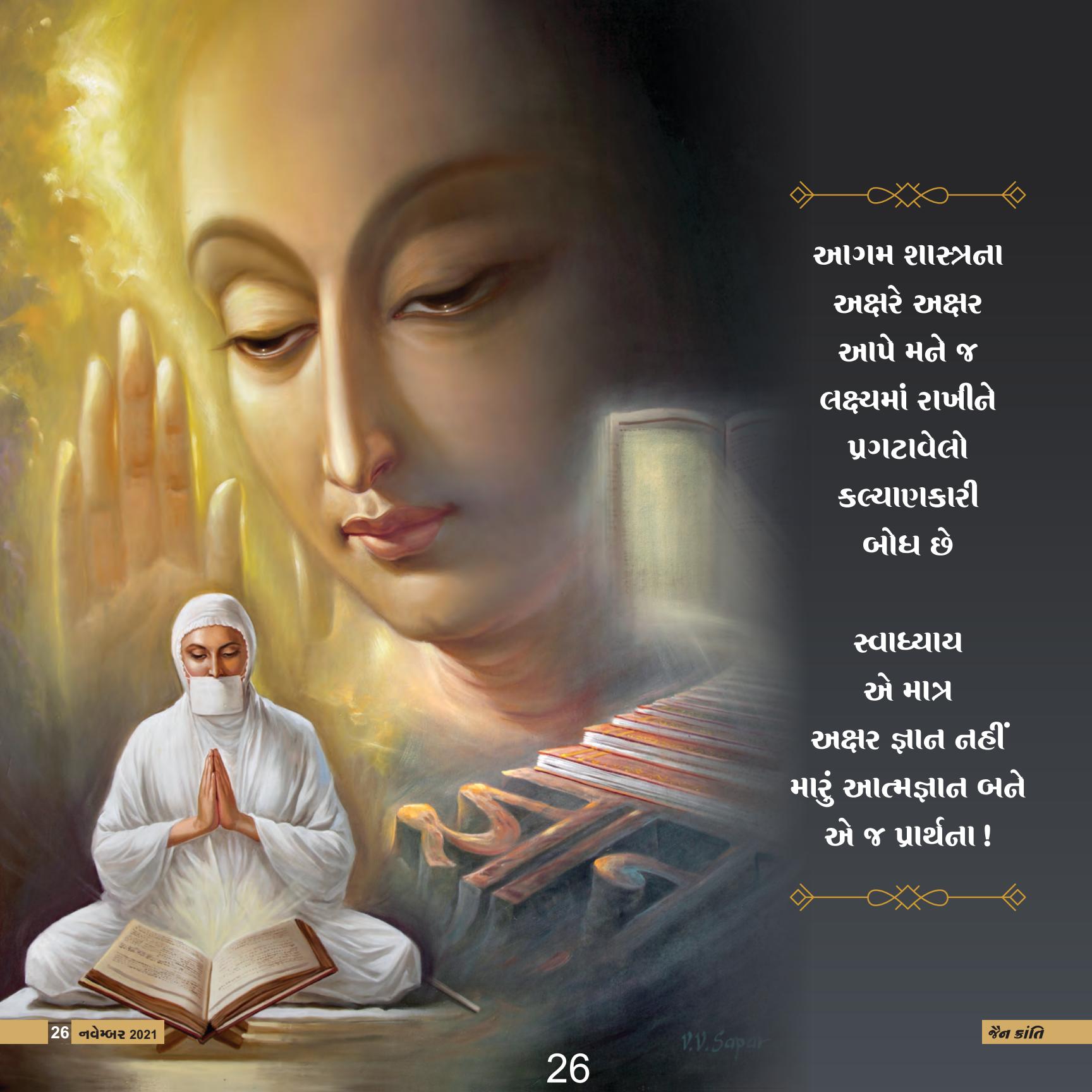

કર્મના PLAYER નહીં,
કર્મના PLANNER બનવું જોઈએ !

આગામ શાસ્ત્રના
અક્ષરે અક્ષર
આપે મળે જ
લક્ષ્યમાં રાખીલે
પ્રગાટાવેલો
કલ્યાણકારી
બોધ છે

સ્વાધ્યાય
એ માત્ર
અક્ષર જ્ઞાન નથીં
મારું આત્મજ્ઞાન બને
એ જ પ્રાર્થના !

Challenge છે પ્રભુ ! હું પણ પ્રભુ બનીશા

સંયમને શ્રેષ્ઠ બનાવવા challenge આપો પ્રભુને !

પ્રભુ ! હું પણ આપના જેવો બનીશા.

દરરોજ સવારે પ્રભુને challenge આપો,

પ્રભુ ! આપને અંતિમ ભવમાં સાડા બાર વર્ષ લાગ્યાં. કેવળજ્ઞાનને પ્રાપ્ત કરવામાં પણ...

પ્રભુ ! હું કર્મક્ષયનો એવો પ્રબળ પુરુષાર્થ કરીશ કે,

પ્રભુ મહલીનાથની જેમ, સવારે દીક્ષા લઈશ અને સાંજે કેવળજ્ઞાનને પામી જઈશ !

■ Nitin Khara ■ Nalin Khara ■ ILesh Khara

Call: 7620 250 251

Confidence Petroleum India Limited

Head Office : 4th Floor, Landmark, Above Big Bazaar, Wardha Road, Nagpur - 440012

Website: www.confidencegroup.co ■ gogas@confidencegroup.co ■ www.elitegogas.com ■ info@elitegogas.com ■ elitegogas

Inspired by Rashtrasant Param Gurudev Shree Namramuni Maharaj Saheb

ARHAM YUVA SEVA GROUP

ANANT ARHAM AAHAR

2,27,000
meals served in a year
Across 34 regions
of India

DONATE NOW
www.arham.org

CONTACT
7666708869